

Valle Sparebank

Årsmelding og rekneskap 2019

154. forretningsår

ÅRSMELDING 2019

RAMMEVILKÅR FOR SPAREBANKANE

Norsk økonomi hadde god vekst i 2019, med framleis fallande arbeidsledigheit, men veksten ser ut til å minke inn i 2020. Sysselsetjinga auka med om lag 40-50 000 frå 2018 til 2019.

Arbeidsløysa målt med Arbeidskraftundersøkinga (AKU) til Statistisk sentralbyrå fall til 3,6% mot slutten av året, ned frå 4,0% i 2018.

BNP veksten for Fastlands-Noreg auka med om lag 2,6% i 2019. Ein sterk vekst i oljeinvesteringane, opp heile 15%, hadde tydeleg verknad på norsk økonomi. Konsumprisveksten i 2019 var 2,0%, mens lønnsveksten er estimert til 3,4% i den siste pengepolitiske rapporten frå Noregs Bank. Hushaldningane si kjøpekraft fekk dermed ei moderat betring.

Bustadprisane, målt ved Eiendom Norge sin indeks, auka i gjennomsnitt med 2,5% i 2019. Kredittveksten minka gjennom året, frå ein 12-månaders vekst for hushalda på 5,4% til 5,0% i desember 2019.

Noregs Bank sette opp styringsrenta 3 gonger i 2019, frå 0,75% til 1,5% i september. 3-mnd NIBOR auka ikkje like mykje, opp 0,6%, frå om lag 1,26% i desember 2018 til 1,86% i desember 2019.

Talet på konkursar i 2019 var om lag det same som i 2018.

For 2020 syner Norsk økonomi teikn til utflating, mellom anna svakare tal for igangsetting av bustadar og minke i detaljhandel enn på same tid i fjor. Oljeinvesteringane kjem truleg å nå ein konjunkturtopp i løpet av 2020, med fall mot slutten av året. Det er også stor usikkerheit knytt til internasjonal økonomi, blant anna på grunn av handelskonflikten mellom USA og Kina.

Oslo Børs steig med heile 16,5% i 2019 (målt ved indeksen OSEBX, eksklusive utbytte).

FORRETNINGS- OG MARKNADSTILHØVE FOR VALLE SPAREBANK

Valle Sparebank er ein frittstående og sjølvstendig sparebank i Valle kommune i Agder. Hovudkontoret ligg i Valle og banken har eit salskontor i Markensgate 2a i Kristiansand. Salskontoret i Kristiansand vart etablert i januar 2006. På grunn av aukande kundemasse i Vennessla vedtok styret i 2017 å etablere kontordag på Hunsøya Næringspark ein dag i veka. Tilbodet vart etablert i slutten av april 2017. På grunn av stor pågang frå nye kundar vart tilbodet auka til to kontordagar i januar 2018 og til tre kontordagar i oktober 2019. Etableringa i Vennessla har ikkje medført auka bemanning, og det er tilsette ved Kristiansands-kontoret som driftar kontoret i Vennessla.

Valle Sparebank eig 0,44% av Eika-Gruppen AS, og er på den måten del av eit strategisk samarbeid mellom omlag 60 små sparebankar i Noreg. Eigarbankane, Eika-Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS utgjir Eika Alliansen. Eika er totalleverandør av bankprodukt og -tenester. I tillegg har Eika ansvar for å utføre ei rekkje fellesoppgåver på vegne av eigarbankane. Det gjeld m.a. innkjøp av produkt og tenester innanfor IT og betalingsformidling, opplæring og kompetanseutvikling. Eika Boligkreditt AS har tilgang til den internasjonale marknaden for obligasjonar med føretrinsrett (OMF) og sikrar eigarbankane langsiktig og konkurransedyktig funding.

Valle Sparebank driv i hovudsak tradisjonell bankverksemd, m.a. betalingsformidling, sparing, lån og kredittar, men kan også tilby dei fleste finansielle produkt så som forsikring, aksjehandel, fondsprodukt og leasing.

Banken si primære kundegruppe er personkundar, og då særleg i Setesdal og Kristiansands-regionen. Sjølv om mange kundar bur utanfor Setesdal, er dette ofte kundar med ei eller anna knyting til Valle eller Setesdal. Innan Valle kommune har banken ein heilt

dominerande marknadsposisjon, og innan Bykle kommune er også marknadsposisjonen sterk. I dag er i underkant av 23% av utlåna til kundar i Valle kommune.

I tillegg til personmarknaden representerer det lokale næringslivet, offentleg sektor og lag og organisasjonar i øvre Setesdal viktige kundegrupper for banken.

Folketalsutviklinga i marknadsområda til banken varierer mykje. Øvre Setesdal har dei siste åra slite med svak folketalutvikling. I Valle var 1161 personar heimehøyrende pr. 3.kvartal 2019, mot 1166 på same tidspunktet i 2018. Kristiansands-regionen opplever derimot folketilvekst. Samla folketal i det banken definerer som satsingsområde på personkundemarknaden er om lag 120 000.

Heilt arbeidsledige i Valle kommune utgjir 1,1 % av arbeidsstyrken ved utgangen av 2019. Dette er lågast i Agder. Tilsvarande tal for Agder er 2,6%. Tala er noko lågare i høve til for eitt år sidan.

Valle Sparebank har i dei ti siste åra gjennomført ei omfattande marknadsundersøking blant banken sine kundar. Undersøkinga syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar, og resultatata er om lag på nivå med dei beste bankane i landet. Servicenivået og den personlege kontakta er område banken skårar høgt på i undersøkingane. Resultata frå undersøkingane vert nytta til å utvikle banken vidare.

Drifta av banken er lagt opp til at ho skal vere kostnadseffektiv, fleksibel, kundeorientert og med stor grad av personleg service. Risikoprofilen skal vere låg til moderat. Samstundes bør innteninga vere tilstrekkeleg til å sikre at banken held på den finansielle styrken som har vorte bygd opp gjennom tidene.

Banken har ingen forskings- og/eller utviklingsaktivitetar.

BALANSE - UTVIKLING

Banken har i 2019 hatt ein auke i forvaltningskapitalen på 59,6 mill. kr. Dette er ein auke på 3,5% i høve til året før. Forvaltningskapitalen er pr. 31.12.2019 på 1 726,9 mill. kr.

Utlånsveksten er på 68,2 mill. kr eller 5,00%, og samla utlån er på 1 420,6 mill. kr. I tillegg har banken formidla lån til Eika Boligkreditt på til saman 692,2 mill. kr. Samla utlånsvekst, inklusive veksten i Eika Boligkreditt, utgjir 1,7% i 2019.

Det har vore ein auke i innskota på 128,7 mill. kr, eller 10,9%, slik at samla innskot no er på 1 313,7 mill. kr. Dette gjev ei innskotsdekning på 92,5%, mot 87,6 året før. For å finansiere utlån utover innskotsnivået har banken teke opp lån i pengemarknaden.

DRIFTSRESULTAT – NØKKELTAL

Resultatet av ordinær drift etter skatt er på kr 11,1 mill. mot kr 11,2 mill. året før. Skattekostnaden etter rekneskapen er kr 3,1 mill.

Styret vil gjere framlegg om at resultatet vert disponert slik: **Kr 9,6 mill.** vert overført sparebanken sitt fond.

Sparebanken sitt fond og gåvefond utgjir opptent eigenkapital som ved utgangen av 2019 er 219,0 mill. kr. Eigenkapitalen er no 22,16 % av vektlagt balanse.

Kontantstramsanalysen viser netto kontantstrøm frå drifta på kr 7,5 mill. (kr 11,8 mill.), netto kontantstrøm frå løpande finansiell verksemd på kr 69,4 mill. (kr 20,4 mill.), netto kontantstrøm frå investeringsaktivitetar kr 12,1 mill. (kr -64,6 mill.), og netto kontantstrøm frå finansiering på kr -75,0 mill. (kr 25,0 mill.). Netto endringar i kontantar og kortsiktige plasseringar kr 6,4 mill. (kr -19,1 mill.), slik at likviditetsbeholdninga ved utgangen av 2019 var på kr 82,9 mill. (kr 76,4 mill.)

Rentenettoen har auka med om lag 1,8 mill. kr samanlikna med 2018 på grunn av betra rentemargin. Banken har i løpet av 2019 justert rentenivået 3 gonger som konsekvens av rente endringar frå Norges Bank.

Provisjonsinntektene auka med 1,2 mill. kr, medan utbytte frå verdipapir i 2019 var på 2,7 mill. kr, mot 1,9 mill. kr året før.

I 2019 vart det inntektsført om lag 0,495 mill. kr som hovudsakleg gjeld rekneskapsmessig gevinst på aksjar i VN Norge AS.

Sum driftskostnader er om lag 1,2 mill. kr høgare i 2019 enn året før. Auken skuldast i hovudsak høgare lønskostnader som følgje auke i talet på årsverk.

Det er tapsført 2,3 mill. kr på utlån i rekneskapen, noko som er 2,2 mill. kr høgare enn året før. Individuelle nedskrivningar utgjer totalt 6,7 mill. kr. I tillegg er det avsett 2,6 mill. kr på gruppevis nedskrivningar.

Utover dette har det ikkje vore hendingar i rekneskapsåret som har påverka resultatet særskild. Det har heller ikkje vore hendingar etter utgangen av rekneskapsåret som er viktige for resultatrekneskapen.

Styret er nøgd med resultatet av drifta i 2019. Styret kan stadfeste at alle føresetnader for drift av banken i komande år er til stades. Det er ikkje knytt vesentlege usikre faktorar til årsrekneskapen.

RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolisier for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bankverksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Styret gjennomfører minst ein gong i året ein ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bankverksemda.

RSM Norge AS har sidan 2017 vore ekstern revisor.

Banken nyttar seg aktivt av Eika VIS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa.

Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Kredittrisikoen

Kredittrisikoen, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggjande pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivningane på utlånsporteføljen har dei siste fem åra vore noko høgare enn snittet for norske bankar.

Det er få store engasjement, og omlag 90,3% av samla brutto utlån er lån til personkundar. Reknar ein med lån overført til Eika Boligkreditt AS er personkundedelen endå høgare; 93,5%. Dette gjer at kredittrisikoen er spreidd og lite konsentrert. Banken har avsett 6,7 mill. kr på individuelle, og 2,6 mill. kr på gruppevis nedskrivningar. Rekneskapsmessig tapskostnad i 2019 er om lag 2,3 mill. kr.

Prognosar frå Noregs Bank tyder på at gjennomsnittleg tap på utlån og garantiar dei næraste 3 åra med noverande risikonivå vil ligge rundt 0,2% av samla utlån for norske bankar.

Det har vorte nytta eit risikoklassifiseringssystem for å lette styret si risikoovervaking. Resultatet av risikoklassifiseringsarbeidet i banken syner at 71% (70) av utlåna har låg risiko, 20% (22) normal risiko og 9% (8) høg risiko. Tal pr. 31.12.2018 i parentes. Utviklinga i risikosamansetjinga har i 2019 vore tilnærma lik som i 2018. Det er utarbeidd eit risikoklassifiseringssystem i samarbeid med andre Eika-bankar. Systemet byggjer på statistiske modellar som reknar ut sannsynet for misleghald. Tapsutsette engasjement og alle engasjement over ein viss storleik vert vurdert særskild. Alt dette er grunnlaget for nedskrivningane styret har gjort i løpet av året.

Banken har formidla bustadlån for i alt 692,2 mill. kr i Eika Boligkreditt AS, mot 724,7 mill. kr på same tid i fjor. Dette er lån innanfor 60% av panteverdi og har såleis låg risiko. Om lag 36% av personkundelåna i banken er overførte til Eika Boligkreditt AS, mot 38% året før.

I 2019 har banken revidert kredittpolicyen, og kreditthandboka skal reviderast tidleg i 2020.

Likviditetsrisikoen

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansen mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Valle Sparebank har i løpet av 2019 hatt ei stabil god innskotsdekning, det vil seie innskot i prosent av utlån. Innskotsdekninga var ved utgangen av året 92,5% mot 87,6% året før. Internt minimumskrav er fastsett til 85%. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekkja opp med lån frå Kredittforeningen for Sparebankar og obligasjonslån.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen. Pr. 31.12.2019 utgjorde trekkrettane i DNB 65 mill. kr. Det var pantsett verdipapir i Noregs Bank med ein samla låneverdi på 78,6 mill. kr. Samla obligasjonsportefølje og likvide rentefond utgjer på same tid 155,1 mill. kr. Innskot i Noregs Bank utgjer 27,9 mill. kr.

LCR (liquidity coverage ratio) er 148 pr. 31.12.2019, mot 194 på same tidspunkt året før. Minimumskravet er 100.

Den generelle likviditetsrisikoen er om lag uendra i løpet av året. Innlånskostnadene for bankane har vore aukande i 2019.

Styret har som tidlegare år revidert likviditetspolicyen, særleg med vekt på tilpassing til nye krav på likviditetsområdet.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolicy.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgang til likviditet i ein krisesituasjon.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i stra-

tegiplanen har vore tilfredsstillande i 2019. Det opp gjennom åra blitt gjennomført marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand og Vennesla har medført tilvekst av nye kundar i ei tid med fallande folketal i Valle kommune.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika-Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjør 0,44% av selskapet. Eika-Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgong til å selje ei rekkje finansielle produkt. I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika-Gruppen AS er også eit viktig talerøyr for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.

I 2018 sa 11 bankar opp alle avtalane med Eika Gruppen og dotter-selskapa. Årsaka til oppseiinga er usemje om m.a. styringsmodell i alliansen, IT-strategi og kostnadsutvikling. Dei elleve bankane uttrykte samstundes at dei ynskjer å halde fram som alliansebankar, men at det vil krevje kursendring på dei nemnde områda. Oppseiinga inneber ein risiko for ei svekking av alliansesamarbeidet. For Valle Sparebank er det avgjerande med eit sterkt banksamarbeid, samstundes som at momenta dei 11 bankane grunngeve oppseiinga med er utfordringar Valle Sparebank kjenner seg godt att i.

Risikoen for at ikkje banken har tilstrekkeleg og rett kompetanse for framtida er eit område styret har fokus på. Valle Sparebank har difor prioritert vidareutdanning og intern opplæring i fleire år. Banken har ein kompetanseplan som skal reviderast årleg. Kompetanseplanen set mål for kompetansenivået i banken og inneheld prioriterte tiltak for å nå måla. Mellom anna er det sett krav om at alle kunderådgevarane i banken skal vere autoriserte som finansielle rådgjevarar (AFR), forsikringsrådgjevarar (SF) og på kredittområdet (KRD). I løpet av 2020 gjeld tilsvarande krav på personforsikring (PF).

Styret starta arbeidet med å revidere strategiplanen hausten 2018, og ny strategiplan vart vedteken i fyrste kvartal 2019.

Renterisikoen

Dersom rentereguleringsstidspunktet på innskot og utlån ikkje er tilnærma samanfallande, kan dette gjeve negative utslag på inn-teninga i banken. Denne risikoen er liten av di banken mest ikkje har innskot eller utlån til fast rente, og renta kan difor regulerast samtidig.

Lån som banken har teke opp i pengemarknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert 3. kvar månad. Renterisikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med obligasjonar. Pliktige likviditetsplasseringar i obligasjonar har korte rentereguleringsintervall slik at renterisikoen her er liten. Renterisikoen på obligasjonsmassen er no slik at dersom det vert ei renteendring på 1,0 % i marknadsrenta, vil dette slå ut i ei kursendring på kr 0,22 mill.

Aksjekurs og valutarisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svingingar i marknaden. Banken driv ingen handel med derivat eller valuta. Valle Sparebank er eigen valutabank ved kjøp og sal av valuta til kundar. Omsetjinga av valuta er lita, og risikoen for kurstap er dermed også låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i datakommunikasjon, system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av man-

glende kontrollar, kompetansesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter.

Operasjonell risiko, inkludert rapportering av potensielle tapshendingar, vert rapport kvartalsvis til styret.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kartleggje og forbetre dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen.

Internkontroll

Banken har med utgangspunkt i forskrifter om internkontroll hatt gjennomgang av alle vesentlege risikoområde i banken. Internkontrollen vert stadfesta av ekstern revisor.

ORGANISASJON OG PERSONALE

Tidlegare administrerande banksjef Vidar H. Homme sa i 2018 opp si stilling i banken etter nærare 12 år i banken si teneste. Homme hadde sin siste arbeidsdag i banken 30.april 2019. Etter gjennomført rekrutteringsprosess valde styret å tilsette Jostein Rysstad som ny administrerande banksjef, han starta opp i stillinga 01. august 2019.

I perioden frå 1. mai til 31. juli var økonomileiar Anne-Gunn Homme fungerande administrerande banksjef.

Styret takkar Vidar H. Homme for den gode innsatsen han har lagt ned for banken gjennom 12 år.

Styret har fokus på at banken skal ha eit godt arbeidsmiljø. God intern informasjon og kommunikasjon vert vektlagt. Resultata frå årlege medarbeidarundersøkingar vert nytta til å forbetre arbeidsmiljøet. Valle Sparebank har teikna avtale om Inkluderande Arbeidsliv. Det totale sjukefråværet i rekneskapsåret utgjør totalt 1,7 % av total arbeidstid. Det har ikkje vore personskadar blant tilsette, eller materielle skadar i banken. Av 15 fast tilsette er 6 menn og 9 kvinner. Styret er for tida sett saman av 40% kvinner og 60% menn. Det har vore fokus på å få meir lik fordeling mellom kvinner og menn over tid.

Banken si forureining av det ytre miljø vil stort sett vere av indirekte karakter, så som kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruksgjenstandar, og avfall og avfallshandtering. Styret ser på dette som minimal forureining av det ytre miljø. Banken fører ikkje eige klimarekneskap, og har heller inga miljøsertifisering.

Banken har ikkje pålegg frå offentlege styresmakter som ikkje er fylgde opp.

VALLE SPAREBANK, SAMFUNNSANSVAR OG LOKALSAMFUNNET

Valle Sparebank legg til grunn ei sosialt ansvarleg forretningsdrift. Omsynet til samfunnsansvaret er innarbeidd i overordna retningslinjer under konkrete emne som etikk, antikvitvasking, helse, miljø og sikkerheit.

Valle Sparebank ynskjer å vere ein positiv aktør i utviklinga av lokalsamfunnet. Særleg i ei tid med store utfordringar i form av reduksjon i folketalet, og vanskar med å rekruttere kompetent personell til ledige stillingar i området, meiner styret det er viktig å stø små og store tiltak som kan vere med på å snu ein negativ trend.

Gjennom den årlege gåveutdelinga stør banken frivilljug arbeid, lag og organisasjonar. I 2019 vart det delt ut i alt 2.346.000 kr mot 1 489 000 kr året før.

Banken har teikna sponsoravtalar med Valle IL, Setesdal vidare-

gåande skule avd. Valle, Valle Radio, Brokke AS, Sylvknappen AS, Bykle IL og Bygland IL på til saman 422 500 kr årleg. I tillegg kjem fire individuelle sponsoraftalar med Elin Uppstad, Aron Åkre Rysstad, Audun Haugen og Sigrid Høgevold. Alle unge og lovande idrottsutøvarar frå distriktet.

Valle Sparebank tok saman med Setesdal Spelemannslag og Valle kommune initiativet til å etablere eit fond for å stimulere etterspurnaden etter folkemusikkutøvarar. Fondet fungerer slik at tilskiparar som ynskjer å nytte lokale folkemusikkutøvarar kan søkje om delvis dekking av honoraret utøvarane skal ha. Frå og med 2010 vart ordninga utvida til å gjelde Bykle og Bygland.

Valle Sparebank har sekretariatsfunksjonen i Valle Næringslag. Laget har til føremål å fremje næringsutvikling i kommunen. Alle private næringsdrivande kan vere medlemmer, og oppslutninga om laget har vore god. Likeins er banken medlem i sentrumsforeininga i Valle. Dei siste to åra har administrerande banksjef også vore deltakar i arbeidsgruppa Brokke 2025 der utbyggingsaktørar, representantar for hytteeigarar og kommune er med. Føremålet er å styrkje utviklinga i Brokke.

FRAMTIDSUTSIKTER

Heilt sidan kundane fekk banktenester tilgjengeleg på nett på slutten av 90-talet, har digitaliseringa endra næringa vår mykje. Langt på veg dei fleste kundane føretrekkjer å utføre dei daglege banktenestene der dei er, når dei måtte ynskje det. Medan det i mange år var dei manuelle betalingsstenestene som vart erstatta av digitale løysingar, har ein dei siste åra opplevd at også rådgjevingstenestene fylgjer i same sporet. Denne utviklinga vil halde fram, og om få år vil truleg dei aller fleste av tenestene og produkta våre

vere fullt ut digitaliserte. Det vil berre vere på dei mest kompliserte rådgjevingssområda, og ved behov for hjelp til å løyse feil i digitale kundeflater, kundane vil ha eit reelt behov for direkte og personleg kontakt. Erfaringane dei siste åra syner likevel at det er mange kundar, også blant dei unge, som framleis ynskjer denne menneskelege kontakta innimellom. Kundetilstrøyminga til bankar som profilerer seg med personleg service understrekar dette poenget. Det å tilpasse kompetansebehovet og ressursbruken i banken til denne utviklinga vil vere avgjerande for å lykkast som bank i ei digital framtid. Styret har tru på at nettopp små, lokale sparebankar har gode føresetnader til å kombinere enkle, digitale løysingar med personleg service og oppfølging og framleis spele ei sentral rolle i bankmarknaden dei neste åra.

Etter finanskrisa i 2008 har kapitalkrava til bankane auka så mykje at endåtil svært solide norske sparebankar må ha mykje meir fokus på kapitalplanlegginga. For å oppretthalde den finansielle soliditeten er lønsam drift og tilstrekkeleg avkastning avgjerande. Dei siste åra har kostnadsveksten på IT-området vore for høg i høve til å oppnå god nok lønsemd over tid. Styret vil arbeide aktivt for at bankane i Eika-samarbeidet søkjer fellesskapsløysingar som tilfredsstillar krava frå kundane, samstundes som at kostnadene er handterbare.

TAKK

Styret takkar alle medarbeidarane i banken for eit særst godt samarbeid og stor arbeidsinnsats i året som har gått. Styret takkar også alle tillitsvalde for godt samarbeid, og rettar takk til banken sine kundar og banksamband for tilliten og oppslutninga banken har hatt i 2019.

Valle, 26. februar 2020

Olav K. Mosdøl
Styreleiar

Elisabeth Spockeli

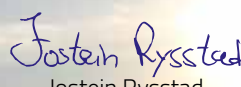
Anne Gjerden
Nestleiar

Geir Olav Uppstad

Tor Arild Rysstad

Jostein Rysstad
Adm. banksjef

Resultatrekneskap

(i heile tusen)

	Noter	2019		2018	
Renteinntekter og liknande inntekter					
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar		757		262	
Renter og liknande inntekter av utlån til og fordringar på kundar		47 710		42 704	
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande papir		2 190		2 207	
Andre renteinntekter og liknande inntekter		0	50 657	3	45 176
Rentekostnader og liknande kostnader					
Renter og liknande kostnader på gjeld til kredittinstitusjonar		-3 125		-3 524	
Renter og liknande kostnader på innskot frå og gjeld til kundar		-13 768		-10 505	
Renter og liknande kostnader på utferda verdipapir		-2 559		-1 633	
Andre rentekostnader og liknande kostnader		-733	-20 185	-808	16 470
NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINTEKTER	15		30 472		28 706
Utbytte og andre inntekter av verdipapir med variabel avkastning					
Inntekter av aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning		2 677	2 677	1 943	1 943
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester					
Garantiprovisjon		231		360	
Andre gebyr og provisjonsinntekter	24	10 276	10 507	8 937	9 297
Provisjonskostnader og kostnader med banktenester					
Andre gebyr og provisjonskostnader		-1 793	-1 793	-1 742	-1 742
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og verdipapir som er omløpsmidlar					
Netto verdiendring og vinst/tap på sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir		-226		-198	
Netto verdiendring og vinst/tap på aksjar og verdip. m.var.avkastn.		749		188	
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle derivat		88	611	111	101
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eigedomar	25	218		208	
Andre driftsinntekter		0	218	32	240
Løn og generelle administrasjonskostnader					
Løn	26,28a	-9 680		-9 058	
Pensjonar	27	-969		-629	
Sosiale kostnader		-2 201		-1 915	
Administrasjonskostnader		-8 189	-21 039	-8 030	-19 632
Avskrivningar m.v. av varige driftsmidlar og immaterielle eigedelar					
Ordinære avskrivningar	11	-498	-498	-499	-499
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eigedomar		-716		-587	
Andre driftskostnader	29	-4 415	-5 131	-4 742	-5 329
DRIFTSKOSTNADER			-26 668		-25 460
DRIFTSRESULTAT FØR TAP			16 024		13 085
Tap på utlån, garantiar m.v.					
Tap på utlån		-2 329		-74	
Tap på garantiar m.v.	6	0	-2 329	0	-74
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og vinst/tap på verdipapir som er anleggsmidlar					
Vinst/tap		495	495	1 411	1 411
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT FØR SKATT			14 190		14 422
Skatt på ordinært resultat					
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT ETTER SKATT	30		-3 091		-3 224
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT ETTER SKATT			11 099		11 198
Resultat for rekneskapsåret					
RESULTAT AV ORDINÆR DRIFT ETTER SKATT			11 099		11 198
Overføringar og disponeringar					
Overført til sparebankens fond	18	9 599		9 698	
Overført til gåvefond		1 500	11 099	1 500	11 198

Balanse

(i heile tusen)

EIGEDELAR

Kontantar og fordringar på sentralbankar

Kontantar og fordringar på sentralbankar

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid

Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar med avtalt løpetid

Utlån til og fordringar på kundar

Kasse-/drifts- og brukskredittar

Byggjelån

Nedbetalingslån

Sum brutto utlån og fordringar på kundar

- individuelle nedskrivningar

- gruppevise nedskrivningar

Sum netto utlån og fordringar på kundar

Overtekte egedelar

Sertifikat/obligasjonar og andre renteberande verdipapir med fast avkastning

Utferda av det offentlege:

Sertifikat og obligasjonar

Utferda av andre:

Sertifikat og obligasjonar

Aksjar, partar og andre verdipapir med variabel avkastning

Aksjar, partar og grunnfondsbevis

Varige driftsmidlar

Maskiner, inventar og transportmidlar

Bygningar og andre faste eigedomar

Andre egedelar

Andre egedelar

Forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader og opptente ikkje mottekne inntekter

Opptente, ikkje mottekne inntekter

Overfinansiering av pensjonsskyldnader

Andre forskotsbetalte ikkje påkomne kostnader

SUM EIGEDELAR

GJELD OG EIGENKAPITAL

GJELD

Gjeld til kredittinstitusjonar

Lån og innskot frå kredittinstitusjonar utan avtalt løpetid

Lån og innskot frå kredittinstitusjonar med avtalt løpetid

Innskot frå og gjeld til kundar

Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid

Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid

Gjeld stifta ved utferding av verdipapir

Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak

Ihendehavarobligasjonslån

Anna gjeld

Anna gjeld

Påkomne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter

Påkomne kostnader og mottekne ikkje opptente inntekter

Avsetjing for påkomne kostnader og skyldnader

Pensjonsskyldnader

Utsett skatt

SUM GJELD

Noter

31.12.2019

31.12.2018

30 257 30 257

29 617 29 617

47 852

42 056

4 800 52 652

4 800 46 856

18 446

15 690

13 227

5 496

1 388 931

1 331 215

1 420 604

1 352 401

-6 725

-4 115

-2 600

-2 600

1 411 279

1 345 686

2 180

2 180

1 000

1 000

14 975

29 006

94 357

109 332

102 438

131 444

101 740

101 740

90 734

90 734

1 290

1 329

12 528

13 818

12 811

14 140

486

486

2 483

2 483

2 464

2 134

0

826

2 742

5 206

2 419

5 379

1 726 950

1 667 339

31.12.2019

31.12.2018

42

1

85 427

85 469

160 531

160 532

720 202

649 674

593 509

1 313 711

535 360

1 185 034

0

0

99 912

99 912

99 872

99 872

6 442

6 442

8 453

8 453

2 152

2 152

2 014

2 014

0

0

121

121

424

424

1 507 807

1 456 329

Balanse

(i heile tusen)

EIGENKAPITAL

Opptent egenkapital

Sparebankens fond
Gåvefond

SUM EIGENKAPITAL

SUM GJELD OG EIGENKAPITAL

Postar utanom balansen

Garantiansvar
Andre skyldnader
Obligasjonar stilte som trygd

Noter

18,19

214 098		205 119
5 045	219 143	5 891 211 010

	219 143	211 010
--	---------	---------

	1 726 950	1 667 339
--	-----------	-----------

20

	22 060	24 537
	58 736	33 319
	81 556	79 317

Valle, 31.12.2019/26.02.2020

I styret for Valle Sparebank

Olav K. Mosdøl
Styreleiar

Anne Gjerden
Nestleiar

Geir Olav Uppstad

Elisabeth A. Spockeli

Tor Arild Rysstad

Jostein Rysstad
Adm. banksjef

Opning av "Gamatuni" på Rysstad 3. oktober 2019

Valle Sparebank i tida 1970 - 2019

(Mill. kr)	1970	1980	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Innskot	25	77	249	371	918	1068	1117	1162	1185	1313
Utlån	13	45	196	416	999	1195	1274	1342	1352	1420
Eigne fond	0,9	7	35	87	152	187	195	202	211	219
Forvaltning	26	85	285	471	1222	1374	1506	1607	1667	1727

Desse styrer banken

Kundevalde medlemmer i generalforsamlinga

Monique V. Jore, Egil Åmlid, Tarald Helle, Thorill Bjørgum Åkre, Ånund Viki, Hilde Marie Straume, Petra Marie Trydal, Tor Espen Helle

Kommunevalde medlemmer til generalforsamlinga

Knut Hagen, Olav K. Y. Hovet, Hildeborg Homme, Stine Besteland Johannessen, Henri Tore Viki, Sissel Åkre, Georg Sørmo, Knut Olav Tveiten, Liv Bratlie Løyland

Valde av dei tilsette

Erling Sagneskar, Gro Haatveit

Styret

Olav Mosdøl- styreleiar

Anne Gjerden- nestleiar

Geir Olav Uppstad, Elisabeth Spockeli, Tor Arild Rysstad

Revisjon

RSM v/ Hans Olav Noraberg

Personalet

Anette U. Viki - løn

Anne-Gunn Homme - økonomileiar, risiko / compliance

Björg Åkre - depotansvarleg / GDPR

Erling Sagneskar - sal og rådgjeving, Valle

Frode J. Buen - bedriftsrådgjevar, Valle. Kredittansvarleg

Gro Haatveit - sal og rådgjeving, Kristiansand

Ingunn Åkre Uppstad - daglegbank / kundesenter

Jostein Rysstad - administrerande banksjef

Karen Marie Rike Lund - daglegbank / kundesenter

Kari Brottveit Rysstad - sal og rådgjeving, Valle

Kåre Rike - it- og driftsansvarleg

Liv Gunn Viki - reinhald

Margit Homme - daglegbank / kundesenter

Renate Aarli Alanen- stab / kundesenter

Torleiv Hovet - avd. banksjef, Kristiansand

Tor Arild Rysstad - sal og rådgjeving, Kristiansand

Vaktskifte i Valle Sparebank. Jostein Rysstad tok over for Vidar H. Homme 1. august 2019

Note 1 - Generell info - rettvise bilete

Bankens årsrekneskap er utarbeidd i samsvar med rekneskapslova av 1998, forskrift om årsrekneskap for bankar samt god rekneskapskikk, og gjev eit rettvise bilete av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det teke med ytterlegare forklaring og det er synt til til postar i resultatrekneskap og balanse. Alle beløp i resultatrekneskap, balanse og noter er i heile tusen kroner dersom ikkje anna er oppgjeve.

Note 2 - Rekneskapsprinsipp

Bruk av estimat

Leiinga har nytta estimat og føresetnader som har påverka resultatrekneskapa og verdsetjinga av eigedelar og gjeld, samt usikre eigedelar og forpliktingar på balansedagen under utarbeidinga av rekneskapa i tråd med god rekneskapskikk.

Periodisering av renter, provisjonar og gebyr

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året vert periodiserte og førte som gjeld i balansen. Opptente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året vert inntektsførte og førte som eigedel i balansen. På engasjement der det vert gjort nedskrivning for tap, vert renteinntekter resultatført ved bruk av effektiv rentemetode. Aksjetu bytte vert inntektsført i det året utbyttet vert utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap vert resultatført ifylgje FIFO-prinsippet. Det vil seie at den enkelte handel for vedkomande verdipapir vert reskontrert og resultatført separat. Kjøp og sal av verdipapir vert bokført på oppgjerdstidspunktet.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året vert periodiserte og førte som gjeld i balansen. Opptente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året vert inntektsførte og førte som eigedel i balansen. På engasjement der det vert gjort nedskrivning for tap, vert renteinntekter resultatført ved bruk av effektiv rentemetode. Aksjetu bytte vert inntektsført i det året utbyttet vert utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap vert resultatført ifylgje FIFO-prinsippet. Det vil seie at den enkelte handel for vedkomande verdipapir vert reskontrert og resultatført separat. Kjøp og sal av verdipapir vert bokført på oppgjerdstidspunktet.

UTLÅN – OMTALE OG DEFINISJONAR

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til verkeleg verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgjande periodar vert utlån vurdert til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med frådrag for betalt avdrag på hovudstol samt eventuelle nedskrivningar for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstig ikkje kostnadene og vert inntektsført løpande. Utlån vurdert til amortisert kost vil difor vere tilnærma lik pålydande av låna.

Bustadlån overført til og formidla til Eika Boligkredit AS (EBK) er ikkje balanseført. Den vesentlege risikoen er vurdert å vere overført til EBK, også for overførte lån som tidlegare har vore på bankens balanse, og er difor frårekna.

Handsaming av engasjement som ikkje er misleghaldne

Banken gjennomfører ei kvartalsvis vurdering av utlån- og garantiporteføljen for både nærings- og personkundar. Engasjement i risikoklasse 8 til 10 vert vurderte særskild. For engasjementa er det verdien av trygda banken har, betalingsevna til låntakar etc. som vert vurdert. Dersom gjennomgang synar at tap kan påreknast, vert tapet bokført i rekneskapa som individuell nedskrivning.

Handsaming av misleghaldne engasjement

Eit lån er å rekne som misleghaldne når låntakar ikkje har betalt forfalte terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er inneekka innan 90 dagar.

Ved misleghald vert kundens samla engasjement vurdert. Låntakar si tilbakebetalingsevne og sikkerheiter avgjer om eit tap må påreknast. Sikkerheiten vert vurdert til estimert realisasjonsverdi, med frådrag for salskostnader. Dersom det ligg føre objektive bevis på verdifall på bankens fordringar, vert dette ført som individuelle nedskrivningar.

Handsaming av konstaterte tap

Ved misleghald over 90 dagar, konkurs, avvikling eller akkord, vert engasjementet vurdert med omsyn til sikkerheit og betalingsevne for å få oversikt over risikoen banken har for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, vert engasjementet normalt først handsama som individuell nedskrivning. Engasjementet vert rekna som endeleg tapt når konkurs eller akkord er stadfesta, tvangspant ikkje har ført fram eller som fylgje av rettskraftig dom eller inngått avtale. Utrekna verdifall på engasjementet vert då ført som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivningar vert ført til inntekt. Endeleg konstaterte tap vert fjerna fra bankens låneportefølje og frå individuelle nedskrivningar månaden etter at alle sikkerheiter er realiserte og det er konstatert at kunden ikkje er søkjegod.

Reversering av tidlegare tapsavsette engasjement

Reversering av tidlegare tapsavsette engasjement skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttast til ei hending som har skjedd etter nedskrivningstidspunktet.

Handsaming av nedskrivningar på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil seie nedskrivning utan at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivninga er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut frå bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på ein analyse av risiko og historiske tapstal, og med grunnlag i bankens risikoklassifiseringssystem. Andre forhold kan vere verdifall på fast eiendom ved høgare marknadsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplassar.

Handsaming av av individuelle nedskrivningar på utlån

Vurdering av om det ligg føre objektive bevis for verdifall skal gjerast enkeltvis av alle utlån som er å rekne som vesentlege. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og der nedskrivning er gjennomført, skal ikkje takast med i gruppevurderinga av utlån. Banken fordeler utlåna på PM – lån til personmarknaden og BM – lån til bedriftsmarknaden

FINANSIELLE INSTRUMENT

Finansielle derivat

Banken kan nytte seg av finansielle derivat for å kunne sikre eksponering mot renterisiko som oppstår gjennom banken si verksemd. Det er ingen uteståande derivatavtaler pr 31.12.2019.

VERDIPAPIR

Verdipapirporteføljen vert spesifisert og verdvurdert ved utløpet av kvar rekneskapsperiode (månadleg). Omløpsporteføljen og anleggspapirporteføljen vert verdvurdert etter ulike reglar og kvar for seg. Sjå note 8 og 10.

Obligasjonar og sertifikat

Banken har obligasjonar definert som andre omløpsmidlar. Andre omløpsmidlar er vurdert til den lågaste verdien av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Obligasjonsporteføljen er sett saman i tråd med krav til aukastning og risiko og er ein del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltninga av obligasjonsporteføljen er sett ut til ein profesjonell aktør, og forvaltaren står også for verdifastsetjinga av verkeleg verdi for dei enkelte obligasjonane og sertifikata. Det vert lagt til grunn prisar notert i marknaden. Når noterte prisar ikkje føreligg vert verkeleg verdi utrekna i spread-matrise utarbeidd av Verdipapirfondenes forening.

Aksjar og eigenkapitalbevis

Aksjar og eigenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidlar. Omløpsmidlar og anleggsmidlar vert vurderte til den lågaste verdien av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Grunnlag for verkeleg verdi for børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for verkeleg verdi for ikkje børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar eller anleggsmidlar, er kjøpskostnaden. Dersom verkeleg verdi av aksjane klassifisert som anleggsmidlar fell under kjøpskostnaden, og verdifallet er vurdert å ikkje vere av forbigåande karakter, vert aksjane nedskrivne. Nedskrivninga vert reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivninga ikkje lenger er tilstades.

VARIGE DRIFTSMIDLAR OG IMMATERIELLE EIGEDELAR

Varige driftsmidlar

Varige driftsmidlar vert i balansen vurdert til kjøpskostnad, fråtrekt ordinære bedriftsøkonomiske avskrivningar og eventuelle nedskrivningar. Nedskrivningar vert gjort i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lågare enn balanseført verdi. Det vert nedskrive til gjenvinnbart beløp. Sistnemnde er høgaste av salsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivningar vert utrekna på grunnlag av eigedelens forventna økonomiske levetid og eventuelle restverdi.

Immaterielle eigedelar

Banken har ingen immaterielle eigedelar.

PENSJONSSKYLDNADER OG PENSJONSKOSTNADER

01.01.2015 gjekk banken over til å føre pensjonskostnader etter IAS 19R. Ytingsordningane vert aktuaretrekna og kostnadsførte årleg under "løn og generelle administrasjonskostnader". Innskotsordningar vert kostnadsførte med årspremien under same posten.

Aktuarerekna pensjonsskyldnad, dvs. differansen mellom utrekna påkommen skyldnad og verdien av pensjonsmidlane, vert ført i balansen anten som langsiktig gjeld (viss negativ), eller som anleggsmiddel (viss positiv). Føresetnadene som vert lagde til grunn for utrekning av pensjonsskyldnader vert revurderte årleg.

Rekneskapsmessig handsaming av ny AFP-ordning (ytingsbasert fleirføretaksordning) vil, grunna manglande informasjon og pålitelegheit i utrekningane, likestillast med innskotsordning og kostnadsførast med årets premiebetinging inntil avklaring omkring utrekningane ligg føre.

SKATT

Skattar vert kostnadsførte når dei påløper og er knytt til det rekneskapsmessige resultatet før skatt. I tillegg inngår 0,15% formueskatt i skattekostnaden. Netto utsett skatt er utrekna med 25 % på grunnlag av midlertidige skilnader som eksisterer mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Skatteaukande og skattereduserande midlertidige skilnader, som reverserer eller kan reversere i same periode, er utlikna og nettoført. Årets skattekostnad omfattar betalbar skatt for inntektsåret og endringar i utsett skatt og utsett skattefordel. Eventuelle endringar i utsett skatt og utsett skattefordel vert synt som årets skattekostnad i resultatrekneskapa saman med betalbar skatt for inntektsåret. Utsett skatt vert utrekna på bakgrunn av skilnader mellom rapporterte skattemessige og rekneskapsmessige resultat som vil utliknast i framtida.

OMREKNINGSREGLAR FOR VALUTA

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld vert oppført til nominelt beløp med justering av over- eller underkurs. Over-/underkursen vert inntekts- eller kostnadsført lineært som ei justering til løpande renter over lånets løpetid. Porteføljen av egne obligasjonar kjem til frådrag på obligasjonsgjelda og vert presentert på eiga linje.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumar fra operasjonell drift av banken er definert som løpande renter fra utlån- og innskotsverksemda mot kundar, netto inn- og utbetalinger fra utlån- og innskotsverksemda, samt utbetalinger generert fra kostnader knytt til bankens ordinære verksemd. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstraumar fra verdipapirtransaksjonar. I tillegg vert kontantstraumar knytt til investeringar i driftsmidlar og eigedomar tekne med. Finansieringsaktivitetar (funding) inneheld kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og marknadsinnlån.

Note 3 - Datterselskap og tilknytt selskap

Banken har pr. 31.12.2019 eit datterselskap der intensjonen er midlertidig eige. Det er difor ikkje utarbeida konsernrekneskap.

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikkje kan innfri betalingskyldnadene sine ved forfall. Innskotskundane i banken kan i praksis på kort varsel disponere innskotskapitalen sin. Derimot vil lånekundane ynske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten vert banken eksponert for likviditetsrisiko.

Banken har interne mål for likviditet, og måloppnåing vert kvartalsvis rapportert til styret. LCR ved utgangen av året var 148, minstekravet er 100. Banken har sett ei minimumsgrense på 85 % innskotsdekning. Innskotsdekninga utgjer 92,5 % pr. 31.12.2019 mot 87,63 % året før.

For å fylle dette likviditetsgapet finansierer banken seg også gjennom langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarknaden. Forfallstrukturen går fram av note 15 om gjeld. Kommiterte trekkrettar i DNB, kr 65 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenhengen, sjølv om rammene i liten grad har vore nytta gjennom 2019.

Likviditetssituasjonen vert vurdert som god.

Innskot frå kundar som ikkje har oppseiing er rapportert i kolonna utan løpetid. Dette er i tråd med Finanstilsynet si forskrift for slik rapportering.

Restløpetid for hovudpostar i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Utan restløpetid
Eigedeler:							
Kontantar og fordringar på sentralbanken	30 257	30 257					
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	52 652	47 852	2 250		2 550		
Utlån til og fordring på kundar	1 411 279	5 521	4 471	9 256	58 671	1 342 685	-9 325
Obligasjonar og sertifikat	109 332	0	8 007	44 050	57 275		
Andre eigedelspostar	123 430						123 430
Sum eigedelspostar	1 726 950	83 630	14 728	53 306	118 496	1 342 685	114 105
- av dette utanlandsk valuta	0						
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjonar	85 469	469		50 000	35 000		
Innskot og gjeld til kundar	1 313 711		593 509				720 202
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	99 912				99 912		
Anna gjeld	8 715	2 152	6 442		121		
Eigenkapital	219 143						219 143
Sum gjeld og eigenkapital	1 726 950	2 621	599 951	50 000	135 033	0	939 345
- av dette utanlandsk valuta	0	0					
Netto likv. eksponering på balansen	0	81 009	-585 223	3 306	-16 537	1 342 685	-825 240
- av dette utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0

Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for at banken vert påført tap på grunn av at motparten ikkje er i stand til å innfri skyldnadene sine ved forfall. Sjå note 6 for informasjon om kreditrisiko i utlånsengasjement.

Kreditrisiko representerer det største risikoområdet for banken, og vedkjem alle fordringar på kundar som i hovudsak er utlån. Også andre utferda kredittar, garantiar, renteberande verdipapir, innvilga ikkje opprettede kredittar har i seg kreditrisiko. Det same gjeld motpartrisiko som oppstår gjennom derivat og valutakontrakter.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko oppstår som følgje av opne posisjonar i rente-, valuta eller eigenkapitalinstrument, og er nedanfor nærare omtala under renterisiko, valutarisiko samt prisrisiko. Risikoen er knytt til resultatvingingar som følgje av endringar i marknadsprisar og kursar.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som ei følgje av at utlåns- og innlånsverksemda til banken ikkje har samanfallande rentebinding. Dette inneber at når marknadsrenta endrar seg, kan banken fyrst gjennomføre ei renteendring på dei ulike balansepostane med utgangspunkt i regelverk og avtalar. Ei endring av marknadsrentene vil difor medføre ein auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapen.

Banken har ei låg fastrenteeksponering. Fastrentelån utgjer kr 5,15 mill pr. 31.12.2019. Fastrenteinnskot utgjer ved utgangen av året kr 0 mill. Netto renterisiko knytt til utlåns- og innlånsverksemda vert vurdert som låg.

Obligasjonsporteføljen har ein gjennomsnittleg durasjon på 0,20. Dette gjev ein rentesensitivitet ved 1 % renteendring på kr 219.800 ved utgangen av året.

Bankens samla renterisiko vert vurdert som låg.

Tid fram til renteregulering for eigedelane og skyldnadene til banken framgår av tabellen nedanfor.

Renteendringstidspunkt for hovudpostar i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1 mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Utan rente ekspon.
Eigedeler:							
Kontantar og fordringar på sentralbanken	30 257	27 854					2 403
Utlån til og fordring på kredittinstitusjonar	52 652	47 852					4 800
Utlån til og fordring på kundar	1 411 279		1 415 449		5 155		-9 325
Obligasjonar og sertifikat	109 332	20 022	74 335	14 975			
Andre eigedelspostar	123 430						123 430
Sum eigedelspostar	1 726 950	95 728	1 489 784	14 975	5 155	0	121 308
- av dette utanlandsk valuta	0						
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjonar	85 469		85 469				
Innskot og gjeld til kundar	1 313 711		1 313 711				
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	99 912		99 912				
Anna gjeld	8 715						8 715
Eigenkapital	219 143						219 143
Sum gjeld og eigenkapital	1 726 950	0	1 499 092	0	0	0	227 858
- av dette utanlandsk valuta	0	0					
Netto rente eksponering på balansen	0	95 728	-9 308	14 975	5 155	0	-106 550
- av dette utanlandsk valuta	0						0

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følgje av endringar i valutakursar.

Banken har ikkje andre balansepostar i utanlandsk valuta enn kassebeholdninga. Denne er omrekna til norske kroner basert på kursen ved utgangen av året. Risiko for valutatap vert ikkje vurdert som vesentleg.

Prisrisiko

Investeringa banken har i eigenkapitalinstrument er avgrensa og utgjer pr 31.12.2018 kr 45,7 mill. Spesifikasjon går fram av note 10.

Note 5 – Finansielle derivat og instrument

Banken kan berre nytte finansielle derivat og instrument til sikringsføremål, men har ikkje nytta slike dei siste to åra.

Note 6 – Utlån

Beløpet som best representerer banken si maksimale eksponering for kreditt risiko overfor kundar (definert i note 4), utan å take omsyn til sikkerheiter- eller andre kredittforbetringar, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantiar og ikke opptrekte, gjevne kredittrammer.

Banken si maksimale eksponering for kreditt risiko	31.12.2019	31.12.2018
Brutto utlån	1 420 604	1 352 401
Nedskrivning på individuelle utlån	-6 725	-4 114
Nedskrivning på grupper av utlån	-2 600	-2 600
Netto utlån	1 411 279	1 345 687
Garantiar	13 578	24 537
Ikke opptrekte kredittrammer	58 736	33 319
Maksimal eksponering for kreditt risiko	1 483 593	1 403 543
Bankens utlån formidla gjennom Eika Boligkreditt	692 231	724 727

Sikkerheiter

Banken nyttar sikkerheiter for å redusere kreditt risikoen. Sikkerheiter kan vere i form av fysisk sikkerheit, kontantdepot eller avtala motrekning. Fysisk sikkerheit skal som hovudregel vere forsikra og kan for eksempel vere bygningar, bustader, driftsmidlar og/eller varelager. Sikkerheitens verdi vert fastsett til verkeleg verdi med førehandsbestemt %- fradrag avhengig av type sikkerheit. Ved vurdering av verdien til sikkerheita vert det i utgangspunktet lagt til grunn fortsatt drift, med unntak for dei tilfella der det allerieie er gjennomført ei nedskrivning.

Verkeleg verdi av sikkerheitene for utlån	2019	2018
SUM	1 850 532	1 825 894

Sjå tabell for misleghaldne og tapsutsette lån for informasjon om verdi av sikkerheiter for misleghaldne og tapsutsette lån.

Prinsipp for risikoklassifisering

Risikoklassifiseringa er ein integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet mogleggjer ei god overvaking av risikoutviklinga i banken si engasjementsportefølje.

Valle Sparebank har i 2015 endra prinsipp for risikoklassifisering. Den nye modellen er felles for alle Eikabankar og er utvikla i samarbeid med AAA Soliditet.

Modellen som no vert brukt er ein sannsynlighetsbasert (PD - probability of default) risikoklassifiseringsmodell som er delt i to hovudmodellar - ein for personmarknad og ein for bedriftsmarknad. Det er også eit modellmessig skille mellom eksisterande (6 mnd eller meir) og nye kundar. Risikoklassifiseringsmodellen er delt inn i tre delmodellar: 1. Ekstern (generisk) modell 2. Intern (atferds) modell 3. Makromodell.

Ny kunde	over 6 mnd	
Generisk modell (ca 95%)	Personmarknad:	Bedriftsmarknad:
Makromodell (ca 5%)	Adferdsmodell ca 69%	Adferdsmodell ca 59%
	Generisk modell ca 29%	Generisk modell ca 39%
	Makromodell ca 2%	Makromodell ca 2%

Klassifiseringa er delt inn i 12 grupper der 1 representerer minst risiko og 12 størst risiko.

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2019

Samla 31-12-2019		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	1 059 778	71,0 %	1 037 084	2 656	20 039	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	296 852	19,9 %	251 878	8 410	36 564	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	135 257	9,1 %	130 686	2 437	2 133	6 725
Uklassifisert	høg	1 031	0,1 %	956	75	0	0
SUM		1 492 918	100,0 %	1 420 604	13 578	58 736	6 725

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Personmarknaden 31-12-2019		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	1 020 338	78,7 %	1 010 560	602	9 175	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	184 795	14,3 %	181 519	84	3 192	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	91 414	7,1 %	91 364	0	51	4 620
Uklassifisert	høg	49	0,0 %	49	0	0	0
SUM		1 296 596	100,0 %	1 283 492	686	12 418	4 620

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Bedriftsmarknaden 31-12-2019		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	39 440	20,1 %	26 523	2 054	10 864	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	112 057	57,1 %	70 358	8 326	33 372	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	43 842	22,3 %	39 323	2 437	2 082	2 105
Uklassifisert	høg	983	0,5 %	908	75	0	0
SUM		196 322	100,0 %	137 112	12 892	46 318	2 105

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2018

Samla 31-12-2018		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	984 143	70,1 %	970 768	3 265	10 111	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	313 577	22,4 %	289 585	3 392	20 599	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	105 154	7,5 %	91 987	10 557	2 609	4 115
Uklassifisert	høg	136	0,0 %	61	75	0	0
SUM		1 403 010	100,0 %	1 352 401	17 289	33 319	4 115

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Personmarknaden 31-12-2018		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unytta kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	958 608	79,3 %	950 377	686	7 545	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	181 636	15,0 %	179 097	0	2 539	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	67 863	5,6 %	67 591	247	24	2 160
Uklassifisert	høg	59	0,0 %	59	0	0	0
SUM		1 208 166	100,0 %	1 197 124	933	10 108	2 160

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Bedriftsmarknaden 31-12-2018		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantiar	Unyttat kreditt	Individuell nedskrivning
Akk. risikoklasse 1 - 3	låg	25 535	13,1 %	20 391	2 579	2 566	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	131 941	67,7 %	110 488	3 392	18 060	0
Akk. risikoklasse 8 - 12	høg	37 291	19,1 %	24 396	10 310	2 585	1 955
Uklassifisert	høg	77	0,0 %	2	75	0	0
SUM		194 844	100,0 %	155 277	16 356	23 211	1 955

Berre ein mindre del av engasjementa er uklassifiserte, og er da tekne med som høg risikoklasse.

Fordelinga mellom risikoklassane for samla utlån er lite endra frå 2018 til 2019.

Gruppevis nedskrivningar, som utgjer kr 2,6 mill., er vurdert i høve til banken si tapskponering totalt i gruppene 8 - 12 (høg).

Forventa årleg tapsnivå - forventa tap i høve til renteinntekter

I banken er det eit mål å vektleggje risiko ved prising av engasjement, slik at lån og kredittar med lågaste rente har tilsvarande låg risiko.

Overvaking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsette engasjement er særskilt viktig. Kredittrisikoen vert overvaka kontinuerleg gjennom analysar, misleghaldsrapportering, restanse- og overtrekksrapportering.

Ein vurderer det slik at årlege tap ikkje vil overstige 0,2 % av brutto utlån dei næraste tre åra. Vurderinga byggjer på røymsler frå tidlegare år, kjennskap til banken sine lånekundar, oppfølginga av kredittrisikoen og enkeltengasjement.

Tap vert forventa å kome i grupper med høg risiko. Ein forventar at tap ligg innanfor den samla forventa renteinntekta for gruppa.

Bokført/verkeleg verdi på utlån til kundar

Utlån og garantiar vert verdsette i tråd med "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantiar". Det ligg ikkje føre grunnar som skulle tilseie at verkeleg verdi/marknadpris avvik frå amortisert kost.

Lån og garantiar vert verdsette til pålydande når renter og avdrag vert betjente etter avtalen, og det elles ikkje er objektive forhold som tilseier at engasjementet bør nedskrivast.

Dersom det ligg føre objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrive. Etter forskrifta skal slike lån nedskrivast med differansen mellom balanseført verdi og noverdien av framtidige kontantstrømar, utrekna etter forventa levetid på lånet.

Nedskrivningar vert klassifiserte som tapskostnad, og renteinntekter vert resultatførte etter effektiv rentemetode.

Modellen vår byggjer på at der det ligg føre objektive bevis for risiko for tap, vert det gjort ei totalvurdering av betalingsevna til kunden, av den realitet som er stilt for lånet samt av sannsynet for tap.

Det estimerte tapet vert nedskrive som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivninga vert klassifisert som tapskostnad.

Objektive bevis på at eit utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgjande type hendingar:

Vesentlege finansielle problem hjå låntakar, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot, opplåning for inndekking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

Utlån, garantiar og unyttat kreditt fordelt på bransjar

2019	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkundar	1 283 492	636	12 418	11 747	2 282	4 620	
Næringslivskundar	137 112	12 892	46 318	0	5 840	2 105	2 600
Sum utlån og garantiar	1 420 604	13 528	58 736	11 747	8 122	6 725	0
Sum utlån inkl. lån overført til boligkreditt	2 112 835						
Primærnæringar	9 297	0	1 459	0	0	0	
Bygg og anlegg	35 268	3 859	12 048	0	0	0	
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	40 393	0	9 957	0	3 358	1 955	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	27 634	6 971	15 896	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	2 521	154	150	0	2 482	150	
Tenesteytande verksemd	10 707	1 526	606	0	0	0	
Industri og bergverk	11 292	382	6 202	0	0	0	
Sum næringskundar	137 112	12 892	46 318	0	5 840	2 105	

Banken har overført 35% av personkundelåna til Eika Boligkreditt AS pr. 31.12.2019. På same tid året før var overføringsgraden 37,7%.

2018	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering	Misleghaldne engasjement	Tapsutsette engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkundar	1 197 124	933	10 108	3 184	4 080	2 160	
Næringslivskundar	155 277	16 356	23 211	0	3 411	1 955	2 600
Sum utlån og garantiar	1 352 401	17 289	33 319	3 184	7 491	4 115	0
Sum utlån inkl. lån overført til boligkreditt	2 077 128						
Primærnæringar	10 354	195	1 724	0	0	0	
Bygg og anlegg	41 931	6 874	9 776	0	0	0	
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	53 559	0	1 076	0	3 411	1 955	
Varehandel, hotell og restaurantdrift	22 969	8 564	3 333	0	0	0	
Transport, post og telekommunikasjon	2 567	77	1	0	0	0	
Tenesteytande verksemd	11 026	244	580	0	0	0	
Industri og bergverk	12 871	402	6 721	0	0	0	
Sum næringskundar	155 277	16 356	23 211	0	3 411	1 955	

Tap på utlån og garantier

Årets tapskostnader	2019		2018			
	Tap på kreditt-institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier	Tap på kreditt-institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-	2 610	-	-	(3 659)	-
+Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
+Periodens konstaterte tap der det tidl år er føreteke individuell nedskrivning	-	-	-	-	2 718	-
+Periodens konstaterte tap der det tidl år ikke er føreteke individuell nedskrivning	-	99	-	-	1 441	-
-Periodens inngang på tidlegare periodars konst.tap	-	(380)	-	-	(426)	-
=Periodens tapskostnad	-	2 329	-	-	74	-

Banken har ikke renteinntekter som ikke er inntektsført.	2019	2018
Renter på engasjement som er tapsutsette utgjør	249	396

	2019			2018		
	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kundar	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kundar	Garanti ansvar
Endringer i individuelle nedskrivninger						
Individuell nedskrivning 1.1.	-	4 115	-	-	7 774	-
Periodens konstaterte tap der det tidlegare er føreteke individuell nedskrivning	-	-	-	-	-	-
Auka individuelle nedskrivninger i perioden	-	-	-	-	3 529	-
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	-	2 610	-	-	915	-
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-	-	-	-	1 045	-
Individuell nedskrivning 31.12.	-	6 725	-	-	4 115	-
Endring i gruppevise nedskrivninger						
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1		2 600	-		2 600	-
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån			-			-
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12		2 600	-		2 600	-

Gruppevise nedskrivninger tek høgde for tap på engasjement i banken si portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsette. Systemet for avsetjing byggjer på historiske tap samt utviklinga i engasjement med høg risiko.

Misleghaldne og tapsutsette utlån	2019	2018	2017	2016	2015
Misleghaldne utlån totalt	11 747	3 185	10 702	6 746	2 651
Individuell nedskrivning	-3 375	-	-3 000	-647	-185
Netto misleghaldne utlån	8 372	3 185	7 702	6 099	2 466
Andre tapsutsette lån totalt	8 122	7 491	11 674	18 587	15 848
Individuell nedskrivning	-3 350	-4 115	-4 774	-1 885	-1 640
Netto andre tapsutsette lån	4 772	3 376	6 900	16 702	14 208

Misleghald refererer seg til kundar som ikke har betalt termin på utlån innan 90 dagar etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er dekkja inn som avtala etter 90 dagar etter at overtrekket skjedde. Samla misleghald over 30 dagar utgjør kr 11.765'.

Aldersfordeling av misleghaldne og tapsutsette utlån

	Over 3 tom 6 mnd	Over 6 mnd tom 12 mnd	Over 1 år	Sum misleghaldne lån	Tapsutsette lån	Sikkerheiter for mislegh. lån	Sikkerheiter for tapsuts. lån
31.12.2019							
Privatmarknad	0	7 567	4 180	11 747	2 282	10 185	0
Bedriftsmarknad	0	0	0	0	5 840	0	3 477
Sum	0	7 567	4 180	11 747	8 122	10 185	3 477
31.12.2018							
Privatmarknad	3 169	0	15	3 184	4 080	3 424	0
Bedriftsmarknad	0	0	0	0	3 411	0	0
Sum	3 169	0	15	3 184	7 491	3 424	0

Note 7 - Overtrekte egedelar

Overtrekte egedelar

Banken har fylgjeande overtrekte egedelar:

Type egedel	2019	2018
Overtrekte egedomar for vidaresal	1 000	1 000
Aksjeselskap i midlertidig eige	1 180	
	2 180	1 000

Note - 8 Obligasjonar, sertifikat og andre renteberande verdipapir

Verdsetjing

Banken si portefølje av obligasjonar er vurdert til lågaste av kjøpskostnad og verkeleg verdi/marknadsværdi på balansetidspunktet. Heile porteføljen er klassifisert som omløpsmidlar. Utrekninga av verkeleg verdi byggjer på børskurs og/eller observerte marknadsværdiar, og alle papira er i NOK.

Omløpsmidlar	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydande verdi	Kostpris	Marknadsværdi	Børsnotert del av bokf
Utferda av det offentlege						
Kommunar	20 %	14 975	15 000	14 985	14 975	4 988
Sum		14 975	15 000	14 985	14 975	4 988
Utferda av andre						
Bankobligasjonar	20 %	10 021	10 000	10 041	10 029	10 021
Bankobligasjonar	50 %	8 016	8 000	8 059	8 016	8 016
Kredittfretak - OMF	(1) 10 %	76 320	76 000	76 435	76 376	76 320
Kredittfretak	20 %	-	-	-	-	0
Industri	100 %	-	-	-	-	0
Andre sektorer	100 %	-	-	-	-	0
Sum		94 357	94 000	94 535	94 421	94 357
Sum sertifikat, obligasjonar mv		109 332	109 000	109 520	109 396	99 345
Årets nto nedskr/reversert nedsk				188		
Bokført verdi				109 332		
Av dette deponert som sikkerheit for lån i Noregs Bank (haircutverdi)				78 571		
F-lån i Noregs Bank				-		
Fri likviditet/sikkerheit for ytterlegare lånerett i Noregs Bank				- 24 212		

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, garantert å kjøpe nyutferda OMF'ar om EBK ikkje kan innhente likviditet på annan måte. Garantien kan variere frå måned til måned og utgjør 0 mill kr ved utgangen av året.

Gjennomsnittleg vekta eff. rente på obligasjonsporteføljen pr 31-12-2019 utgjør 1,58% (31-12-2018: 1,4 %).

Note 9 - Ansvarleg lånekapital i andre føretak

Bokført som utlån til og fordring på kredittinstitusjonar:	Pålydande	Bokført
Medlemsinnskot KfS	4 800	4 800
Bokført som sertifikat og obligasjonar:		
Ansvarleg lånekapital	-	-

Note 10 - Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning

Verdsetjing

Aksje-/rentefond vert klassifisert som omløpsmiddel, og vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi. Rentefond inkluderer påkomne renter.

Aksjar klassifisert som anleggsmidlar er vurdert til kostpris, men vert nedskrive når verkeleg verdi (marknadsværdi) vert vurdert/observert å vere lågare enn kostpris.

Spesifikasjon etter grupper:	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Kostpris	Andel børsnotert
Omløpsmidlar				
Omløpsportefølje	45 785	45 785	45 58	0
Andre omløpsmidlar	0	0	0	0
Anleggsmidlar	55 955	55 955	56 119	0
Sum omløpsmidlar og anleggsmidlar	101 740	101 740	101 707	0

Av dette deponert som sikkerheit for lån i Noregs Bank 15 242

Omløpsportefølj	Tal på aksjar	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Kostpris	Andel børsnotert
Spesifikasjon						
Eika Sparebank	14937	-95	15 304	15 304	15 209	-
Eika Pengemarkedsfond	14746	-41	15 239	15 239	15 198	-
Eika Likviditet	14975	-61	15 242	15 242	15 181	-
Sum omløpsportefølje			45 785	45 785	45 588	-

Anleggsmidlar	Org.nr.	Tal på aksjar	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Verkeleg verdi*	Kostpris	Andel børsnotert
Aksjar:							
SDC	DK0183232751	1 253	0	568	639	568	0
Eika Gruppen AS	979319568	107 349	0	5 001	5 001	5 001	0
Eika Boligkreditt AS	885621252	10 769 550	0	45 194	45 186	45 194	0
Sparebankmaterieell Spama	916148690	200	0	20	20	20	0
Kredittforeningen for Sparebanker	986018930	460	0	474	474	474	0
Kvinesdal Sparebank	937894805	5 714	0	571	571	571	0
Eiendomskreditt	979391285	11 383	0	1 147	1 147	1 147	0
Aust-Agder Næringselskap	929263162	20	0	20	20	20	0
VN Norge AS	821083052	461	0	652	652	652	0
Eika VBB AS	921859708	583	0	2 307	2 307	2 307	0
Sum anleggsmidlar			0	55 954	56 017	55 954	0

Sum aksjar, andelar o a verdipapir

med variabel avkastning 101 739 101 802 101 542

*)verkeleg verdi tilsvarar kostpris og/eller observert redusert verdi (verdijustert eigenkapital)

Porteføljendring gjennom året av verdipapir som er anleggsmiddel:

	01.01.2019	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2019
Anleggsaksjer	45 698	164	0	10 488	68	55 954

Note 11 - Varige driftsmidler og immaterielle egedelar

Faste egedomar og andre varige driftsmidler vert balanseførte til kostpris med årleg fråtrekt ordinære avskrivningar. Ordinære avskrivningar tilsvarar ei lineær avskrivning over forventta levetid for det enkelte driftsmiddel.

	Maskinar inv/ transpm.	Bankbygg, hytte, tomter
Kostpris 1/1	8 524	21 951
Årets tilgang	176	-
Årets avgang	-	-
Kostpris 31/12	8 700	21 951
Akkumulerte avskrivningar 1/1	7 195	9 141
Årets avskrivningar	215	283
Akkumulerte avskrivningar 31/12	7 410	9 424
Bokført verdi pr. 31.12.	1 290	12 528
Avskrivningsssatsar	10 - 20%	0 - 2%

Fast egedom	Type	Geografisk lokalisering	Areal m ²	Av dette utleigd areal m ²	Balanseført verdi 31.12
Hovudkontor	Bankbygg	Valle	1050	200	4 512
Filial Rysstad	Bankbygg	Valle	80		1 617
Leilegheit Rysstadtnet	Leilegheit	Valle	80	80	1 400
Bedriftsleilegheit	Leilegheit	Kristiansand	105		4 998
Sum					12 528

Note 12 - Andre egedelar

Uvesentlege beløp spesifiserast ikkje.

Note 13 - Forvaltning av finansielle instrument

Banken utfører ikkje forvaltning av finansielle instrument.

Note 14 - Sals- og gjenkjøpsavtalar

Banken har ikkje sals- eller gjenkjøpsavtalar.

Note 15 - Gjeld

Gjeld til kredittinstitusjonar	Valuta	2019	2018
Lån / innskot frå kredittinstitusjonar utan avtala løpetid	NOK	-	-
Lån / innskot frå kredittinstitusjonar med avtala løpetid	NOK	85 469	160 532
Sum gjeld til kredittinstitusjonar		85 469	160 532
Gjennomsnittleg rentesats		2,73 %	2,15 %

Lån med avtala løpetid omfattar innlån fra KFS på kr MNOK 85. Forfall på innlåna fordeler seg på 2020; MNOK 50, 2022; MNOK35.

Det er ikkje stilt sikkerheit for gjelda.

Gjennomsnittleg rente er utrekna på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittleg gjeld til kredittinstitusjonar

Innskot frå og gjeld til kundar	Valuta	2019	2018
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtala løpetid	NOK	720 202	649 674
Innskot frå og gjeld til kundar med avtala løpetid	NOK	593 509	535 360
Sum gjeld til kundar		1 313 711	1 185 034
Gjennomsnittleg rentesats		1,14 %	0,90 %

Gjennomsnittleg rente er utrekna på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittleg innskot frå kundar.

Det er ikkje stilt sikkerheit for gjelda.

Lov om sikringsordningar for bankar pålegg banken å vere medlem av Bankenes sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap som ein innskytar måtte få på innskot i banken med inntil 2 mill. kroner av det samla innskotet. Årleg betalar banken ei avgift til Bankenes sikringsfond etter føresegner i Banksikringslova. I 2019 var denne TNOK 726 (2018 TNOK 808).

Gjeld stifta ved utferding av verdipapir

Obligasjonslån	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Underkurs	Gjeld pr 31/12
N00010793409	2017	26.05.2021	Nlb. + 1,10 bp	2,59 %	50 000	53	49 947
N00010831936	2018	12.09.2023	Nlb. + 0,95 bp	2,44 %	50 000	35	49 965
					100 000	88	99 912

Låna er i norske kroner, og det er ikkje stilt sikkerheit for gjelda. Gjennomsnittleg rente er utrekna på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av vekta saldo på obligasjonslånet.

Anna gjeld	2019	2018
Spesifisert på dei viktigaste enkeltpostane:		
Bankremisser	141	1
Betalbar skatt	3181	2871
Leverandørgjeld og offentleg gjeld og avgifter	1483	2474
Betalingsystem	1396	1287
Anna gjeld	241	1820
Sum anna gjeld	6 442	8 452

Note 16 - Ansvarleg lån

Banken har ikkje utferdta ansvarlege lån eller andre eigenkapitalinstrument.

Note 17 - Lån med resultatavhengig rente

Banken har ikkje lån med resultatavhengig rente.

Note 18 - Endringar i eigenkapitalen

	Sparebankens fond	Gåvefond	Sum eigenkapital	Sum disponering
Eigenkapital 1.1	205 119	5 891		211 010
Endring estimatavvik 31.12.	-620			-620
Disponering av årets resultat	9 599	1 500		11 099
Overføring fra gåvefond		-2 346		-2 346
Eigenkapital 31.12	214 098	5 045		219 143
				11 099

Resultat etter skatt pr 31.12.2019 utgjør 0,66 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital.

Note 19 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er ein minimum ansvarleg kapital på 8% av eit nærare definert grunnlag. I tillegg til dette kjem særskilte bufferkrav. Banken har sjølv ein prosess for å vurdere samla kapitalbehov. Vurderinga byggjer på risikoprofilen til banken.

Ansvarleg kapital	2019	2018
Sparebankens fond	214 098	205 119
Gåvefond	5 045	5 891
Overfinansiert pensjonsskyldnad, fråtrekt utsett skatt	-	-620
Utsett skattefordel og andre immaterielle egedelar	-	-
Ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	-38 812	-29 431
Rein kjernekapital	180 331	180 959
Fondsobligasjon	-	-
Kjernekapital	180 331	180 959
Tridsavgrensa ansvarleg lånekapital	-	-
Tilleggskapital	-	-
Netto ansvarleg kapital	180 331	180 959

Tilleggskapital er nærare spesifisert i note 16.

Spesifikasjon av bankens utrekningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeringskategori/ Utrekningsgrunnlag risikotype	Utrekningsgrunnlag Egedelar		Utrekningsgrunnlag Utanom balansen		Utrekningsgrunnlag TOTALT	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Statar og sentralbankar	0	0	0	0	0	0
Lokale/reg. myndigheter	3 030	5 824	0	0	3 030	5 824
Institusjonar	15 793	14 841	0	0	15 793	14 841
Føretak	22 832	34 561	9 047	7 419	31 879	41 980
Pant i fast eigedom	556 846	555 846	13 520	8 047	570 366	563 893
Forfalne engasjement	8 328	3 513	28	0	8 356	3 513
Obl. med føretretnsrett	7 648	7 143	0	0	7 648	7 143
Andelar i verdipapirfond	12 060	13 512	0	0	12 060	13 512
Eigenkapitalposisjonar	23 802	21 119	0	0	23 802	21 119
Andre engasjement	63 860	64 294	2 327	1 453	66 187	65 747
Kredittrisiko	714 199	720 653	24 922	16 919	739 121	737 572
Motpartsrisiko					0	0
Operasjonell risiko					74 751	71 302
Sum alle risikoar					813 872	808 874
Kjernekapitaldekning					22,16 %	22,37 %
Kapitaldekning					22,16 %	22,37 %

Konsolidering av samarbeidande grupper

Frå 1.1.2018 skal alle bankar rapportere kapitaldekning konsolidert med eigarandel i samarbeidsgrupper. Banken har ein eigarandel på 0,44% i Eika Gruppen og 0,88% i Eika Boligkreditt AS. Kapitaldekninga er etter konsolidering 20,48%. Kjernekapitaldekninga er 19,86% og rein kjernekapitaldekning 19,38%.

Note 20 - Postar utanom balansen

Vilkårsette skyldnader - Garantiar	2019	2018
Betalingsgarantiar	3 671	3 926
Kontraktsgarantiar	6 148	8 594
Anna garantiansvar	3 759	3 020
Lånegarantiar - Eika BoligKreditt	8 482	7 247
Garantiar for skattar	-	1 750
Garanti ovanfor Bankenes sikringsfond	sjå note 15	-
Sum vilkårsette skyldnader	22 060	24 537

Banken stiller garanti for lån som kundane våre har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innanfor 60 % av panteobjektet (bustad/hytte). Vidare må det vere takst på eigedomen og taksten må ikkje vere eldre enn 6 månader når lånet vert teke opp.

Banken sine kundar har pr 31.12.19 lån for 692,2 MNOK hos EBK (31.12.18 724,7 MNOK).

Garantibeløpet ovanfor EBK vart endra i 2015 og er no todelt:

Tapsgarantien er avgrensa til 1% av den til einkvar tid samla låneportefølje i Eika Boligkreditt, men likevel slik at for låneporteføljer som ikkje overstig NOK 500 mill utgjør tapsgarantien minimum NOK 5 mill.

Saksgarantien gjeld for heile lånebeløpet frå banken ber om utbetaling til pantesikkerheiter har oppnådd rettsvern.

EBK har også rett til å motrekne eventuelle tap i banken sin provisjon for kundehandsaming i ein periode på inntil 3 år.

Spesifikasjon av garantiar til EBK	2019	2018
Tapsgaranti	6 922	7 247
Saksgaranti	1 560	-
Del av felles garantiramme	-	-
Sum	8 482	7 247
Andre skyldnader ovanfor EBK (1)	-	-

Alle lån i EBK ligg innanfor 60 % av forsvarleg verdigrunnlag, altså i godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering avgrensa. Banken sine utlån gjennom EBK gjeld i hovudsak nye lån eller refinansiering, og desse har difor ikkje i vesentleg grad vore bokført på banken sin balanse.

Sidan lån formidla til EBK utelukkande er godt sikra lån, ventar banken låg misleghaldssannsyn, og at volumet på lån som vert tekne tilbake til eigen balanse ikkje vil vere vesentleg for banken sin likviditet. Dersom ein legg til grunn 1 % misleghald i porteføljen, vil dette utgjere omlag 5 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knytta til lån formidla til EBK er etter banken si vurdering ikkje vesentleg.

(1) Banken har, saman med andre eigarbankar, teke på seg ei likviditetsforplikting ovanfor EBK. Den går ut på å kjøpe obligasjonar med føretrinnrett (OMF-ar) utferd av EBK for ein forholdsmessig del. Likviditetsforpliktinga vert estimert og rapportert månadleig frå EBK, og pr 31.12.2019 utgjorde denne forpliktinga 0 kr for Valle Sparebank.

Skyldnader	2019	2018
Løyvde, ikkje utbetalte lån og unnytta kredittar	58 736	33 319
Sum skyldnader utanom balansen	58 736	33 319

Eigedelar deponert som sikkerheit for F-lån i Norges Bank	Haircutverdi NB 2019	2019	2018
Obligasjonar - sjå note 8	63 785	66 313	79 317
Pengemarkedsfond - sjå note 10	14 786	15 243	-
Sum skyldnader utanom balansen	78 571	81 556	79 317

Note 21 -Vilkårsette utfall

Arten og omfanget av vilkårsette skyldnader gjeld garantiar og pensjonsskyldnader. Det vert synt til note nr. 20 og 27.

Note 22 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg geografisk i hovudsak i same forhold som den underliggjande hovudstol:

	%	SUM	Brutto utlån	Garantiar	Potensiell eksponering
Aust-Agder fylke	38,43 %	573 661	510 872	11 724	51 065
Av dette i Valle kommune	22,54 %	336 512	293 976	6 689	35 847
Landet elles	61,57 %	919 218	909 732	1 854	7 632
Utlandet	0,04 %	534	495	-	39
SUM	100,03 %	1 492 918	1 420 604	13 578	58 736

Note 23 - Forvaltning- og administrasjonstenester

Banken forvaltar etablerings- og næringslån for Valle kommune og Bykle kommune for i alt kr 15,8 mill. Banken sine oppgåver er regulerte i egne avtalar og inneber ingen kredittrisiko for banken.

Note 24 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester

	2019	2018
Garanti provisjon	231	360
Kredittformidling (provisjon EBK)	4 018	3 184
Betalingsformidling	4 414	3 975
Verdipapirromsetjing/forvaltning	317	311
Forsikringstenester, provisjon	1 486	1 395
Anna verksemd	40	72
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktenester	10 506	9 297

Note 25 - Andre driftsinntekter

	2019	2018
Driftsinntekter fast eigedom	218	240
Gevinst ved sal av driftsmidlar	-	-
Sum andre driftsinntekter	218	240

Note 26 - Løn og generelle administrasjonskostnader

	2019	2018
Periodens kostnad knyttet til rentesubsidiering av lån til tilsette utgjær	82	123

Lån til tilsette er gjevne etter særskilde retningslinjer vedtekne av styret. Låna er gjevne med subsidiert rente. Utrekna rentesubsidiering er differansen mellom lånerente og normrenta fastsett av styresmaktene, og inneber ei fordelskattlegging for den enkelte tilsette.

Beløpet er ikkje ført som kostnad i rekneskapen, men rentesubsidieringa reduserer bankens renteinntekter tilsvarande.

Note 27 - Pensjonskostnader og pensjonsskyldnader - talet på tilsette

Talet på tilsette ved utgangen av året er 16 som samla har utført 14,19 årsverk. OTP - Obligatorisk tenestepensjon er pliktig. Banken si ordning tilfredsstiller krava.

Innskotspensjon:

Frå og med år 2009 vert nyttilsette knytt til ei innskotsbasert pensjonsordning og frå 2019 vart alle tilknytt denne ordninga.

Fondsbaserte skyldnader:

Banken har hatt pensjonsforsikring i DNB som forvalta pensjonsmidlane innanfor dei generelle retningslinjer som gjeld for forsikringsselskap. Hovedvilkåra var 30 års opptening. Den ytelsesbaserte ordninga; omlag 66% av løn ved pensjonering og 15 års utbetaling. Pensjonsforsikringa er på lik linje med andre pensjonsordningar i privat sektor ei såkalla nettoordning, dvs. ytingane kjem i tillegg til ytingar frå folketrygda. Pr. 31.12.18 var 10 aktive og 6 pensjonistar knytt til denne pensjonsordninga.

Ikkje fondsbaserte skyldnader:

Ny AFP-ordning er etablert frå 1-1-2011. Den nye AFP-ordninga er, i motsetnad til den gamle, ikkje ei førtidspensjonsordning, men ei ordning som gjev eit livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. Dei tilsette kan velje å ta ut den nye AFP-ordninga frå og med fylte 62 år, også ved sida av å stå i jobb, og den gjev ytterlegare opptening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordninga er ei ytelsesbasert fleireforetaks pensjonsordning, og finansierast gjennom premiar som vert fastsett som ein prosent av løn. Førebels ligg det ikkje føre noko påliteleg måling og allokering av skyldnader og midlar i ordninga. Rekneskapsmessig vert ordninga behandla som ei innskotsbasert pensjonsordning der premiebetalingar kostnadsførast løpande, og inga avsetjing vert gjort i rekneskapen. Det er ikkje fondsoppbygging i ordninga og det vert venta at premienivået vil auke dei kommande åra.

Ved verdsetting av pensjonsmidlane og ved måling av påkomne skyldnader, vert estimerte verdiar nytta. Pr 1.1.2015 gjekk banken over frå å føre pensjonskostnaden i samsvar med Oppdatert NRS 6 Pensjonskostnaden til IAS 19R. Estimataavviket på skyldnaden vert no ført mot eigenkapitalen.

Disse føresetnadene er lagt til grunn for estimata:	2018
Avkastning på pensjonsmidlar	2,60 %
Diskonteringsrente	2,60 %
Årleg lønsvekst	2,75 %
Årleg G-regulering	2,50 %
Årleg regulering av pensjonar under betaling	0,80 %
Gjennomsnittleg arbeidsgjeveravg.faktor	10,60 %

	SUM 2019	Sikra ytingar 2019	Usikra ytingar 2019	SUM 2018
Pensjonskostnader:				
Årets pensjonsopptening	0	0	0	329
+ Rentekostnad på pensjonsskyldnader	0	0	0	6
= Pensjonskostnad (brutto)	0	0	0	335
- Forventa avkastning på pensjonsmidlar	0	0	0	-53
+ Administrasjonskostnader	0	0	0	65
= Pensjonskostnad (netto)	0	0	0	347
+ Resultatført estimataavvik	0	0	0	0
= Pensjonskostnad	0	0	0	347
Premie innskotspensjon	760			140
Premie serviceavtale	30			30
Premie ny AFP-ordning	179			112
SUM pensjonskostnad	969			653

Pensjonsskyldnader	Overfinansiering av pensjonsskyldnaden		Pensjonsskyldnad	
	2019 Estimert	2018 Estimert	2019 Estimert	2018 Estimert
Rekneskapsført overfinansiering	-826	-2 029	-	-
Pensjonsskyldnader (brutto/PBO)	-	-	-	-
Pensjonskostnad		347	-	-
Innbetalinger/utbetalinger		-574	-	-
Estimataavvik over OCI	826	1 430	-	-
= Pensjonsskyldnader (netto)	-826	-	-	-
+ Ikkje resultatført estimataavvik	-	-	-	-
= Balansførte pensjonsmidler/-skyldnader inkludert avgift	-	-826	-	-
Inkluderer arbeidsgjeveravgift med	-	112	-	-

Note 28 a - Ytingar til leiande personar

Banken nyttar ikkje aksjeverdibasert godtgjering.

Leiande tilsette og tillitsvalde	2019	2018
Løn og annan godtgjering til adm. banksjef Jostein Rysstad* , inkl. bonus (tal for 2018 gjeld Vidar H. Homme)	396	1 103
Godtgjering til styremedlemer		
Olav Mosdøl Styreleiar	65	45
Anne Gjerden Nestleiar	45	45
Geir Olav Uppstad Styremedlem	45	45
Elisabeth Spockeli Styremedlem	45	-
Tor Arild Rysstad Styremedlem	45	-
Erling Sagneskar Varamedlem	6	2
SUM for styret	251	247
Godtgjering til medlemer i generalforsamling		
Liv Bratlie Løyland Leiar	8	8
Godtgjering til medlemer i generalforsamling og valnemnd	19	27

*Jostein Rysstad tok til i stillinga som adm.banksjef 1.august 2019.

Note 28 b - Lån til leiande personar mv.

	2019		2018	
	Lån	Garanti	Lån	Garanti
<i>Tilsette:</i>				
Banksjef*	4 530			
Andre tilsette	16 036		15 723	-
Sum tilsette	20 566		17 723	-
Styret				
Olav Mosdøl	728		760	
Anne Gjerden				
Geir Olav Uppstad				
Elisabeth Spockeli**	3 482			
Sum styret eks banksjef	4 210		5 445	
x) Lån til tilsette repr inngår ovanfor i lån til andre tilsette				
Generalforsamlinget (16 medlemmer):				
Generalforsamlingsleiar Liv Bratlie Løyland	1 221		1 280	
Andre medlemmer av generalforsamlinget (15 medlemmer)	15 439	-	15 179	
Sum generalforsamlinget x)	16 660	-	16 459	

* Jostein Rysstad ny banksjef frå 1.8.2019

** Elisabeth Spockeli ny styremedlem 1.5.2019.

x) Lån til 2 tilsette repr inngår ovanfor i lån til andre tilsette

Vilkår for lån og garantiar er gjevne på standard vilkår og/eller dei generelle vilkåra som gjeld for alle tilsette.

Note 29 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2019	2018
Driftskostnad fast eigedom	716	583
Leige av lokal	613	575
Maskinar, inventar og transportmidlar	436	393
Revisjonshonorar inkl mva	339	293
Forsikringar og kontingentar	2 409	2 454
Eksterne tenester utanom ordinær forretningsdrift	368	574
Andre ordinære tap	62	88
Andre driftskostnader	188	369
Sum andre driftskostnader	5 131	5 329
Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:		
Lovpålagt revisjon	262	210
Likningspapir	15	15
Andre tenester utanfor revisjon	62	68
Sum revisjon og bistand inkl mva	339	293

Note 30 - Skattekostnad

Betalbar skatt og endring i utsett skatt/utsett skattefordel utgjør skattekostnaden til banken.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat og 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultatet vil avvike frå det rekneskapsmessige resultatet gjennom permanente og midlertidige skilnader. Permanente skilnader er kostnader utan frådragsrett og/eller ikkje skattepliktige inntekter. Midlertidige skilnader er skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige periodiseringar, som over tid vil utliknast.

Utsett skatt/utsett skattefordel:

Utsett skatt og utsett skattefordel vert utrekna på grunnlag av midlertidige skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Den delen av den utsette skattefordelen som overstig utsett skatteskyldnad skal balanseførast når det er sannsynleg at banken vil kunne nyttiggjere seg fordelene gjennom framtidige frådrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen er basert på 25 %.

Kostnaden i resultatrekneskapsdelen vert korrigert for evt avvik i den utrekna skatten for fjoråret og den endeleg utlikna skatten.

Betalbar skatt er utrekna slik:	2019	2018
Rekneskapsmessig resultat før skattekostnad	14 190	14 421
Permanente skilnader, inkl fritaksmetoden	-3 891	-4 690
Avgitt konsernbidrag	0	-1 000
Endring i midlertidig skilnader	938	1 293
Skattepliktig inntekt	11 237	10 024
Inntektsskatt	2 809	2 506
Formueskatt	372	365
Betalbar skatt	3 181	2 871
For mykje (-)/for lite avsett fjoråret	7	-1
Endring i utsatt skatt	-303	-254
Effekt endring i utsett skatt v/føring dir.mot ek i året	206	358
Skatteeffekt avgitt konsernbidrag	0	250
Skattekostnad i år	3 091	3 224

Utsett skatt og utsett skattefordel er utrekna slik:	31.12.2019	31.12.2018	Endring
Positive (skatteaukande) midlertidige skilnader			
Driftsmidlar	724	890	166
Vinst og tapskonto	-	-	-
Overfinansiert pensj.skyldnad	-	826	826
Sum positive skilnader	724	1 716	992
Negative (skattereduserande) skilnader som kan utliknast			
Avsett skyldnad 31-12	-79	-19	60
Nedskrivning verdipapir	-163	-277	-114
	-242	-296	-54
Grunnlag (- utsett skattefordel)/utsett skatt	482	1 420	938
Utsett skatt/(- utsett skattefordel) 25 %	121	424	303
Negative skilnader som ikkje kan utliknast:			
Pensjonsskyldnad	-	-	-
Sum negative skilnader	-	-	-

Note 31 - Rekneskapsprinsipp - Overgang til IFRS frå 2020

Frå 2020 vil banken utarbeide første årsrekneskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsett av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Banken har vald ikkje å omarbeide samanlikningstal iht. forskriftens § 9-2.

Rekneskapsprinsippa som er beskriva vert brukt i utarbeidinga av selskapets årsrekneskap for 2020 og for utarbeidinga av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdata for konvertering til IFRS. Sjå note 31 for åpningsbalanse og effekter av overgang til IFRS.

Samanlikningstala for 2019 er ikkje omarbeidd og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsrekneskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet vald å unnlata å bruke IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i staden bruke tidlegare brukte prinsipp.

I samsvar med forskrift om årsrekneskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet vald å rekneskapsføre utbytte og konsernbidrag frå dotterselskap i samsvar med rekneskapslova sine bestemmelse.

Banken vil unnlata å gi fylgjende notekrav etter IFRS:

1) IFRS 13. Det vert i staden gitt opplysningar om verkeleg verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.

2) IFRS 15.113-128

SAMANDRAG AV VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP IHT. PRINSIPP SOM VIL GJELDE FRÅ 2020

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette inneber løpande inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyr. Den effektive renta vert fastsett ved diskontering av kontraktstesta kontantstraumar innanfor forventede løpetid. Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventede løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode vert nytta for balansepostar som vurderast til amortisert kost. For renteberande balansepostar som vurderast til verkeleg verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renta løpande, medan verdiendringar vert rekneskapsført ved periodeslutt.

Renteinntekter på nedskriva engasjement vert rekna som effektiv rente av nedskriva verdi. Gebyr og provisjonar vert resultatført etter kvart som tenesten vert gitt. Gebyr for etablering av låneavtaler inngår i kontantstraumane ved utrekning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant anna gebyr og provisjonar knytt til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tenestene er levert.

Utbytte fra investeringar resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leigeinntekter inntektsføres løpande, etter kvart som dei vert opptent.

Finansielle instrument – innrekning og frårekning

Finansielle eigelegarar og skyldnader vert innrekna når banken vert part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Finansielle eigelegarar vert frårekna når dei kontraktmessige rettighetene til kontantstraumar frå dei finansielle eigelegarane utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eigelegaren i ein transaksjon der all eller tilnærma all risiko og fortenestemoglegheiter knytt til eigarskap av eigelegaren vert overført.

Finansielle skyldnader frårekna på det tidspunkt rettighetene til dei kontraktmessige vilkåra er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrument – klassifisering

Ved første gongs rekneskapsføring blir finansielle instrument klassifisert i ein av dei fylgjande kategoriar, avhengig av typen instrument og formålet med investeringa:

Finansielle eigelegarar klassifiserast i gruppene:

- Amortisert kost

- Verkeleg verdi med verdiendring over utvida resultat

- Verkeleg verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle skyldnader klassifiserast som:

- Finansielle skyldnader til verkeleg verdi med verdiendring over resultat

- Andre finansielle skyldnader målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krev IFRS 9 at alle finansielle eigelegarar som er pengekrav vert klassifisert basert på ei vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstraumane knytt til dei ulike instrumenta. Utlån med flytande rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktmessige kontantstraumar i form av renter og avdrag, er sikra med derivat for å matche finansieringa til flytande rente. Banken nyttar difor fair value option for å unngå accounting mismatch på desse utlåna og er difor klassifisert til verkeleg verdi over resultatet. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i bustadeigedom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 60 %. Bankens forretningsmodell tilseier at det ikkje overføres bustadlån som allereie er på bankens balanse til EBK. Banken har, sidan opprettelsen av EBK, overført nokre utlån frå eigen balanse, men bare unntaksvis og med uvesentlege volum. Banken har difor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til verkeleg verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltninga av likviditetsportefølja. Eigenkapitalinstrument som er strategiske investeringsinstrument, er klassifisert til verkeleg verdi over utvida resultat utan resirkulering. Desse eigenkapitalinstrumenta er ikkje derivat eller halde for handelsformål.

Finansielle skyldnader vert målt til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der tidshorisonten for den finansielle skyldnadens forfallstidspunkt er relativt kort vert den nominelle renta nytta ved utrekning av amortisert kost. I kategorien finansielle skyldnader til amortisert kost inngår klassane innskott frå og skyldnader ovanfor kundar og renteberande skyldnader som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

Måling til verkeleg verdi

Verkeleg verdi av finansielle instrument som vert omsett i aktive markednader, vert fastsett ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte marknadsprisar eller kurser frå forhandlarar av finansielle instrument, utan frådrag for transaksjonskostnader. Marknaden er aktiv dersom det er mogleg å skaffe eksterne observerbare prisar, kursar eller renter og desse prisane representerar faktiske og hyppige marknadstransaksjonar.

For finansielle instrument som ikkje vert omsett i ein aktiv marknad, vert den verkelege verdien sett ved hjelp av ein eigna verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetodar omfattar bruk av nylege foretatte marknadstransaksjonar på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige partar, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpande verkeleg verdi av eit anna instrument som er praktisk talt det same, diskontert kontantstråmsutrekning eller andre verdsettelsesmodellar. I den grad observerbare marknadsprisar er tilgjengelig for variablar som inngår i verdsettingsmodellar, så vert desse nytta.

Ein analyse av verkeleg verdi av finansielle instrument og ytterlegare detaljar om målinga av desse vert oppgitt i eigen note i forbindelse med avlegging av årsregnskapen for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikkje vert målt til verkeleg verdi, vert målt til amortisert kost, og inntektene vert rekna etter instrumentets effektive rente. Den effektive renta fastsettast ved diskontering av kontraktstesta kontantstraumar innanfor forventede løpetid.

Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikkje direkte betalast av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventede løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstraumar neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantiar

Utferdte finansielle garantiar vurderast til verkeleg verdi, som ved første gangs rekneskapsføring vert sett som mottatt vederlag for garantien. Ved etterfylgjande måling vurderast utferda finansielle garantiar til det høgaste beløp av mottatt vederlag for garantien med frådrag for eventuelle resultatførte amortiseringar og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eigelegarar

Under IFRS 9 skal tapsavsetningane innrekna basert på forventede kreditttap. Den generelle modellen for nedskrivning av finansielle eigelegarar omfattar finansielle eigelegarar som vert målt til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over utvida resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikkje vert målt til verkeleg verdi over resultatet og fordringar på leigeavtaler, omfatta.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsetast for tap tilsvarande 12-månaders forventede tap. 12-månaders forventede tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttast til begivenheter som inntreffer dei første 12 månadene.

Dersom kredittisikoen for ein eigelegar eller gruppe av eigelegarar er ansett å ha auka vesentleg sidan første gangs innrekning, skal det gjerast ein tapsavsetning tilsvarande heile den forventede levetida til eigelegaren. Dersom det oppstår eit kreditttap skal renteinntekter innrekna basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterlegare detaljar visast det til IFRS 9.

Nedskrivingsmodell i banken

Eika har utvikla eigna modellar for utrekning av sannsynlegheit for misleghald (PD) og tap gitt misleghald (LGD). SDC har vidare utvikla løysing for eksponering ved misleghald (EAD), utrekning av tap og modell for vurdering om eit engasjement har hatt vesentleg auke sidan første gangs innrekning, som banken har vald å nytte. Forventede kreditttap (ECL) vert rekna som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinneleg effektiv rente.

Beskrivelse av PD modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlegheit for misleghald ved å estimere statistiske samanhangar mellom misleghald og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Misleghald er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dagar samanhangande, i tillegg til andre kvalitative indikatorar som tilseier at engasjementet har misleghald, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skil mellom personkundar og næringskundar, og måler misleghaldssannsynlegheit for dei neste 12 månader (PD). Personkundemodellen skil vidare på kundar med og utan bustadlån.

Næringskundemodellen skil mellom eigelegdomsselskap, begrensa personleg ansvar og ubegrensa personleg ansvar.

Betalingsadferd krev 6 månadar med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kundar vil ha 6 månadar med bare ekstern modell før intern modell blir nytta. Modellane blir årleg validert og rekallibrert ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utvikla nye modellar.

Ved utrekning av misleghaldssannsynlighet over forventade levetid på engasjementet (PD-liv) vert det nytta ei migrasjonsbasert framskriving for å estimere forventade misleghald fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 månadar.

Vesentleg auke i kredittrisiko

Vesentleg auke i kredittrisiko vert målt basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentleg auke i kredittrisiko som ein auke frå opprinneleg PD ved første gongs innrekning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinneleg PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentleg auke i kredittrisiko definert som:

PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 %

og

PD liv > PD rest liv ini *2

For engasjement som hadde opprinneleg PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentleg auke i kredittrisiko definert som:

PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 %

eller

PD liv > PD rest liv ini *2

Utrekning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-bankar. Modellene skil mellom person- og næringskundar. Verdien av sikkerheitene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtalar i steg 1 består av utestående fordring eller skyldnad justert for kontantstrømar dei neste 12 månadene og for avtalar i steg 2 dei neddiskonterte kontantstrømaane for den forventade levetida til avtalen. For garantiar er EAD lik den utestående skyldnaden på rapporteringsdatoen multiplisert med ein konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Unytta kredittar har EAD lik utestående unytta kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventade levetid på ein avtale vert rekna ut frå liknande avtalar historiske gjennomsnittlege levetid. Avtalar som modifiserast vert målt frå opprinneleg innvilgsestidspunkt sjølv om avtalen får nye vilkår.

Forventa kredittap basert på forventningar til framtida

IFRS 9 krev at framoverskuande informasjon vert inkludert i vurdering av forventade kredittap. Forventningar til framtida er utleia av ein makromodell der det vert teke omsyn til tre scenarier – base case, best case og worst case – for forventade makroøkonomisk utvikling eitt til tre år fram i tid. Variablane arbeidsløyse, oljepris, bustadprisar, gjeld til hushaldningar, bankenes utlånsrente og kronkurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarknaden og på bransjar for driftsmarknaden. Vekting av scenarioene gjerast etter ein ekspertvurdering.

Følgjande makrovariablar er nytta i de ulike scenarioene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020:

	2020	2021	2022	2023
Base case				
Arbeidsløyse (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld hushaldning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61

Memo: Scenario 'Normal Vekst Og Utvikling' baserer seg på Finanstilsynets normalscenario. Eit scenario der den økonomiske veksten vert dempa utan behov for store grep verken i form av innstramningar (renteaukar, stram finanspolitikk) for å bremse den økonomiske veksten, eller i form av stimuli (rentekutt, slakk finanspolitikk). Ikkje heilt lik Finanstilsynets scenario, men nokonlunde same postnummer.

	2020	2021	2022	2023
Worst case				
Arbeidsløyse (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld hushaldning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30

Memo: Nedsidde Scenario' er basert på Finanstilsynets Stresstest. Ein typisk internasjonal lavkonjunktur med betydeleg fall i både eksportvolum for tradisjonelle næringar, og for oljeprisen, er antatt å gjere finansmarknadene usikre på kredittvurderingen av norsk publikum. Slik er nedsidde-scenario stilisert, med eit langvarig fall i oljeprisen til 30 USD per fat (som i Finanstilsynets juni rapport). Vel så viktig er ein halvering av oljeinvesteringene i det same år som oljeprisen fell. Rentene som folk flest får, aukar i nedgangstider, fordi stigningen i kredittpåslag meir enn veg opp for eventuelle rentekutt i Norges Bank.

	2020	2021	2022	2023
Best case				
Arbeidsløyse (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld hushaldning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

Memo: 'Høy-vekst scenarioet' er utforma av Eika som ein situasjon hvor mange av dei parameterverdiar som kjenneteiknar nedgangstider, får motsvarande positivt forteikn. God vekst i eksportvolum, og ein oljepris på 80 USD gjennom prognoseperioden høyrer med.Scenarioet er ein klassisk norsk høgkonjunktur der gode tider for våre eksportnæringar gir støtet til ein breidt basert norsk konjunkturoppgang.

OVERTAKING AV EIGEDELAR

Eigedelar som vert overtatt i samband med oppfølging av misleghaldne og nedskrive engasjement, vert verdsett ved overtakinga til verkeleg verdi. Slike eigedelar klassifiserast i balansen etter sin art. Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter fylgjer prinsippa for den aktuelle eigedelen.

Presentasjon av resultatpostar knytt til finansielle eigedelar og skyldnader til verkeleg verdi

Realiserte vinstar og tap, samt endringar i estimerte verdiar på finansielle instrument til verkeleg verdi over resultatet vert tatt med i rekneskapen under "Netto vinst/(tap) på finansielle instrument" i den perioden dei oppstår. Vinst, tap og verdiendringar på finansielle instrument klassifisert som verkeleg verdi over utvida resultat først over utvida resultat. Utbytte på aksar og andre eigenkapitalinstrument først over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Valle Sparebank nyttar ikkje sikringsbokføring.

Motrekning

Finansielle eigedelar og finansielle skyldnader motrekast og presenterast bare når banken har ein juridisk håndhevar rett til å motrekne og når banken har til hensikt å gjere opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motrekast ikkje med mindre det krevast eller vert tillate i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjonar i utanlandsk valuta omrekast til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengepostar i utanlandsk valuta omrekast til norske kroner ved å nytte balansedagens kurs. Ikkje-pengepostar som vert målt til historisk kurs uttrykt i utanlandsk valuta, omrekast til norske kroner ved å nytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikkje-pengepostar som vert målt til verkeleg verdi uttrykt i utanlandsk valuta, omrekast til valutakursen fastsett på balansetidspunktet. Valutakursendringar resultatførast løpande i rekneskapsperioden.

Rekneskapen vert presentert i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfattar bygningar, tomter og driftsløysyre, og er vurdert til anskaffelseskost fråtrekt akkumulerte avskrivingar og nedskrivingar. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skattar og kostnader direkte knytt til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehald, resultatførast, medan andre utgifter som forventast å gi framtidige økonomiske fordelar, blir balanseført. Det er nytta lineære avskrivingar for å allokere kostpris over driftsmidlane si brukstid.

Immaterielle eigedelar

Utvikling av programvare balanseførast og klassifiserast som immaterielle eigedelar dersom det er sannsynleg at dei venta, framtidige verdiar som kan førast til eigedelen, vil tilflyte føretaket og at eigedelens anskaffelseskost kan målast på ein påliteleg måte. Ved utvikling av programvare utgiftsførast bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, eigenutvikla programvare avskrivas over anslått levetid.

Nedskriving av materielle og immaterielle eigedelar

Ved kvart rapporteringstidspunkt og dersom det ligg føre indikasjonar på fall i materielle og immaterielle eigedelar verdi, vil eigedelane sin gjenvinnbare beløp estimast for å rekne ut eventuell nedskriving. Gjenvinnbart beløp er det høgaste av eigedelens verkelege verdi med fråtrekk av salgs-kostnader og bruksverdi. Eigedelens balanseførte verdi nedskrivast dersom balanseført verdi er høgare enn estimert gjenvinnbart beløp.

Investeringseiendom

Investeringseiendomar er eigedomar i bankens eige som ikkje er anskaffet for eige bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leigeinntekter og å oppnå verdistigning. Investeringseiendomar er rekneskapsført til anskaffelseskost. Ved måling etter innrekning legg ein anskaffelseskostmodellen til grunn.

Leigeavtalar

Ein leigeavtale klassifiserast som finansiell leigeavtale dersom han i det vesentlege overfører risiko og avkastning forbunde med eigarskap. Andre leigeavtalar klassifiserast som operasjonelle leigeavtalar. Frå 2021 vil banken fylgje prinsippa i IFRS 16 for rekneskapsføring av leigeavtalar.

Investeringar i tilknytt selskap

Tilknytt selskap er einingar der banken har betydeleg innflytelse, men ikkje kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringa (normalt ved eigarandel på mellom 20 % og 50 %). Rekneskapsdelen inkluderer bankens andel av resultat frå tilknytt selskap rekneskapsført etter eigenkapitalmetoden frå det tidspunktet betydeleg innflytelse vert oppnådd og inntil slik innflytelse opphører.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skatt/skattefordel er utrekna på alle forskjeller mellom rekneskapsmessig og skattemessig verdi på eigedelar og gjeld.

Utsett skattefordel er rekneskapsført når det er sannsynleg at banken vil ha tilstrekkelege skattemessige overskot i seinere periodar til å nyttiggjere skattefordelen. Banken rekneskapsfører tidlegare ikkje rekneskapsført utsett skattefordel i den grad det har blitt sannsynleg at banken kan nytte seg av den utsette skattefordelen. Likeins vil selskapet redusere utsett skattefordel i den grad banken ikkje lenger ser det som sannsynleg at det kan nyttiggjere seg av den utsette skattefordelen.

Utsett skatt og utsett skattefordel er målt basert på forventade framtidige skattesatsar og skattereglar som gjeld på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlegheit ventast vedtatt, og som vert antatt å skulle nyttast når den utsette skattefordelen realiserast eller når den utsette skatten skal gjerast opp.

Betalbar skatt og utsett skatt er rekneskapsført direkte mot eigenkapitalen i den grad skattepostane relaterer seg til eigenkapitaltransaksjonar.

Pensjonsskyldnader

Pensjonskostnader og - skyldnader fylgjer IAS 19. Banken omdanna i 2019 den kollektive ytelsesbaserte ordninga til innskotsbasert ordning for alle tilsette. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskots-ordninga betalar banken innskot til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringselskap. Banken har ingen utleigegare betalingskyldnader etter at innskota er betalt. Innskota kostnadsførast fortløpande og rekneskapsførast som lønskostnad. AFP-ordninga vert rekneskapsmessig behandla som innskotsordninga.

Hendingar etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er teke omsyn til i årsrekneskapsdelen. Hendingar etter balansedagen som ikkje påverkar selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påverke selskapets finansielle stilling i framtida er opplyst om dersom dette er vesentleg.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillinga er utarbeidd med utgangspunkt i brutto kontantstrømar frå operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktivitetar. Kontantstrømar frå operasjonelle aktivitetar er definert som løpande renter knytt til utlåns- og innskotsverksemda mot kundar, samt utbetalingar generert frå omkostningar knytt til den ordinære operasjonelle verksemda. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstrømar frå verdipapirtransaksjonar, - samt investeringar i driftsmidlar og eigedomar. Kontantstrømar frå utlåns- og innskotsverksemda, opptak og nedbetaling av ansvarlege lån og obligasjonsgjeld og eigenkapital er definert som finansieringsaktivitetar. Likvidar omfattar kontantar og fordringar på Noregs Bank.

Overgangseffekter	Sum eigenkapital
Sum eigenkapital 31.12.2017	202 373 233
Utbetalt gjevafond i 2018	-1 489 208
Estimatavvik pensjon	-1 072 576
Resultat 2018	11 198 066
Sum eigenkapital 31.12.2018	211 009 515
Utbetalt gjevafond i 2019	-2 345 400
Estimatavvik pensjon	-619 687
Resultat 2019	11 099 069
Sum eigenkapital 31.12.2019	219 143 497
Sum eigenkapital 01.01.2020 NGAAP	219 143 497
Overgang til IFRS 01.01.2020	9 653 148
Omarbeida eigenkapital 01.01.2020	228 796 645

Verdiendringar	NGAAP	Endring	IFRS	IFRS verdsettingsteknikk
Verdiendring aksjar	LVP/kost	10 767 557	VV over utvida resultat	Basert på ikkje observerbare marknadsdata
Verdiendr.oblig.fråtrekt 25% avs.skatt	LVP	47 779	VV over resultatet	Basert på observerbare marknadsdata
Verdiendr.utlån.fråtrekt 25% avs.skatt	Tapsforskrift	427 529	IFRS 9	Modell for forventade kreditttap, modell beskiva i teksten
Verdiendr.gar./unytta kred.fråtrekt 25% avs. skatt	Tapsforskrift	-389 716	IFRS 9	Modell for forventade kreditttap, modell beskiva i teksten
Verdiendr.uamorti.geb innt frå tidl.fråtrekt 25% avs.skatt		-1 200 000	Amortisert kost	Effektiv rentemetode
		<u>9 653 148</u>		

LVP = Lågaste verdis prinsipp

VV = Verkeleg verdi

Nedskrivningar etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	Utlånsforskriften	31.12.2019 Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	01.01.2020 IFRS 9 Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivningar
Utlån til og fordringar på kundar	9 325 000	985 402	1 044 559	6 725 000	8 754 961
Garantiar og unytta kreditttrammer til kundar	-	92 995	426 626	-	519 622
Innskot i og fordringar på kredittinstitusjonar	-	-	-	-	-
Sum nedskrivningar	9 325 000	1 078 398	1 471 185	6 725 000	9 274 582
Bokført som reduksjon av balansepostar	9 325 000	985 402	1 044 559	6 725 000	8 754 961
Bokført som avsetning på gjeldspost	-	92 995	426 626	-	519 621

Kontantstrømoppstilling pr 31.12.2019

	2019	2018
Tilført frå årets drift (a)	10 679	13 588
Endring anna gjeld og pål. kostnader og forskotsbet. inntekter auke/(nedgong)	-2 190	2 200
Utbetaling frå gåvefond	-2 346	-1 489
Endring andre eigedelar og forskotsbet. og opptente inntekter (auke)/nedgong	1 344	-2 419
Likviditetsendring i resultatrekneskapen	7 487	11 880
Endring utlån (auke)/nedgong	-68 203	-9 933
Endring nedskrivningar på tap	2 610	-3 659
Endring overtatte eigedelar	-1 180	-1 000
Endring innskot frå og gjeld til kundar auke/(nedgong)	128 677	23 145
A. Netto likviditetsendring frå verksemda	69 391	20 433
- Investering i immaterielle eigedelar	-	-
- Netto investering i varige driftsmidlar	-176	-
Endring verdipapir (auke)/nedgong	12 244	-64 559
B. Likviditetsendring vedr. investeringar	12 068	-64 559
Endring i gjeld vedr.verdipapir auke/(nedgong)	-	-
Endring lån frå kredittinstitusjonar auke/(nedgong)	-75 023	25 023
C. Likviditetsendring frå finansiering	-75 023	25 023
A+B+C Sum endring likvider	6 436	-19 103
+ Likviditetsbeholdning 1/1	76 473	95 576
=Likviditetsbeholdning 31/12	82 909	76 473
Unytta trekkrettar	65 000	60 000

Likviditetsbeholdninga består av kasse, innskot i Norges Bank og utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar.

(a) Tilført frå årets drift kjem fram slik:

Resultat før skatt	14 190	14 422
Betalbar skatt	-2 871	-1 116
Endring nto. pensjonsskyldnader	-	-227
Avskrivningar og nedskrivningar	-640	509
Sum	10 679	13 588

Til generalforsamlinga i Valle Sparebank

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Valle Sparebank sin årsrekneskap som viser eit overskot på kr 11 099 000. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2019, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir eit rettvise bilete av banken si finansielle stilling per 31. desember 2019, og av resultat og kontantstraumane for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av banken slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Styret og administrerande banksjef (leiinga) er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar årsmeldinga, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Leiinga sitt ansvar for årsrekneskapen

Leiinga er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gir eit rettvise bilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til banken si evne til å halde fram med drifta og opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av banken sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi, basert på innhenta revisjonsbevis, på om leiinga sin bruk av framleis drift-føresetnaden ved fastsetting av årsrekneskapen er formålstenleg og om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betydning om banken si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, må vi i revisjonsmeldinga gjere merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer konklusjonen vår om årsrekneskapen og årsmeldinga. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at banken ikkje held fram med drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettvise bilete.

Vi kommuniserer med styret mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (*ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon»*), meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av banken sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringskikk i Noreg.

Arendal, 28. februar 2020
RSM Norge AS

Hans Olav Noraberg
Statsautorisert revisor

Valle Sparebank

- allstøtt med deg

Telefon 37 93 60 60

[www.valle-sparebank](http://www.valle-sparebank.no) / post@valle-sparebank.no

Valle Kristiansand Vennesla

